Dosarul nr. 3-136/25
2-25142548-02-3-08102025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

13 octombrie 2025 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia
Grefier Jumiga Tamara

examinând în ședință publică, în ordinea contenciosului administrativ electoral, acțiunea înaintată de Partidul Politic „Democrația Acasă" împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil,

C O N S T A T Ă:

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 7 octombrie 2025 ora 19:43, Partidul Politic „Democrația Acasă", prin intermediul avocatului Cobîșenco Ion a depus acțiune în contencios administrativ (contestație în materie electorală) împotriva Comisiei Electorale Centrale, solicitând:

-anularea pct. 10 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 05 octombrie 2025 prin care s-a aplicat sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioadă de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă", pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d), art.58 alin.(1) din Codul electoral nr. 32512022, pct. 72 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023, și pct.35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025, conform celor constatate în subpunctul 1.2 din partea motivată a prezentei hotărâri;

- anularea pct. 16,17,18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrate nr. 4148 din 05 octombrie 2025, prin care au fost respinse contestațiile nr. CEC-10AP/94, nr. CEC10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP197 din 5 octombrie 2025 înaintate de Partidul Politic „Democrația Acasă", cu obligarea Comisiei Electorale Centrale să

reexamineze contestațiile în modul corespunzător și să emită un act administrativ individual.

-încasarea cheltuielilor de judecată din contul Comisiei Electorale Centrale în folosul Partidului Politic „Democrația Acasă”.

În argumentarea acțiunii, reprezentantul reclamantului Partidul Politic „Democrația Acasă”, avocatul Cobîșenco Ion a invocat că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025 urmează a fi anulată în parte de către instanța de judecată, din motivele ce succed:

Cu privire la pretinsa încălcare a art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d) din Codul electoral nr. 325/2022 de către Partidul Politic „Democrația Acasă”.

În pofida faptului că pârâta a invocat încălcarea art. 54 alin. (5) lit. b) din Codul electoral, în partea descriptivă a hotărârii contestate nu s-a făcut nici o referire la persoane fizice străine care ar fi finanțat ori susținut sub orice formă Partidul Politic „Democrația Acasă”.

Conform pct. 1.2 din hotărârea contestată, Comisia a reținut că, „*prin hotărârile nr. 4135 din 1 octombrie 2025 și 4140 din 3 octombrie 2025, a analizat și s-a pronunțat cu privire la situațiile de desfășurare a campaniilor mediatice prin intermediul conturilor suspecte sau fictive, utilizare a serviciilor prestate cu titlu gratuit de către susținători, fără evaluarea financiară a activității acestora și fără a le include în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale, cu implicarea unei persoane oficiale străine, indezirabile pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul canalelor digitale opace, lipsite de identificare clară și responsabilitate financiară. În consecință, asupra acestor abateri similare, Comisia consideră justificat și proporțional să se limiteze la sancțiunile deja aplicate prin hotărârile numite, chiar dacă asemenea fapte și situații au avut loc și în ultima săptămână de raportare financiară, inclusiv în ziua alegerilor. (...)*

Având în vedere că raportul financiar nu conține informații despre cheltuielile de transport internațional și pentru activitatea a 91 de reprezentanti, Comisia a considerat judicios de a aplica o sancțiune concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”, pentru nerespectarea art. 58 alin. (1) din Codul electoral, pct. 72 din Regulament și pct. 35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 3636/2025. Prin urmare, în vederea atingerii scopului legitim de a fi respectate prevederile legale, luând în considerare caracterul grav al încălcării și comportamentul continuu neglijent față de condițiile de finanțare reglementate de cod, Comisia consideră rezonabil de a-i aplica concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”, sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioadă de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. 6) lit. d) din Codul electoral”.

Referitor la neraportarea cheltuielilor de transport internațional, în cadrul ședinței Comisiei Electorale Centrale din 05 octombrie 2025, în momentul prezentării raportului hotărârii nr. 4148, pârâta a reținut repetat circumstanțele relatate de Nicolai Sprinceană din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4140 din 03 octombrie 2025 ca fiind o

încălcare a legii electorale referitoare la nedeclararea cheltuielilor de transport internațional, însă la propunerea lui Vasile Costiuc, Comisia a decis să excludă aceste mențiuni (min. 55:00 - 58:20), respectiv nu a mai calificat această faptă ca fiind o încălcare a legii.

Reclamantul invocă modul subiectiv de calificare și sancționare a unei fapte identice de către pârâtă în diferite moduri. În ciuda circumstanțelor enunțate, din partea descriptivă nu a fost exclusă această pretinsă încălcare.

În contextul aplicării art. 54 alin. (6) lit d) Cod electoral, în partea folosirii de fonduri financiare și materiale nedeclarate, partea reclamantă susține că pârâta a tras concluzii greșite.

Astfel, Comisia a reținut că în Registrul privind persoanele care desfășoară activitatea de voluntariat, la raportul final, nu sunt înscrise date cu privire la reprezentanții acestuia în organele electorale, deși Comisia a confirmat un reprezentant, iar consiliile electorale au confirmat 90 de reprezentanți, după cum urmează: 1 de CECER Căușeni nr, 10, 4 de CECER Cimislia nr, 11, 2 de CECER Fălești nr. 17, 78 de CECE Străinătate nr, 38, 4 de CECER Șoldănesti nr. 31, 1 de CECER Ștefan Vodă nr. 32 și 1 de CECER Edineț nr, 16.

Partidul Politic „Democrația Acasă" susține că ulterior a corectat raportul financiar în această parte și a indicat corespunzător toți voluntarii care au avut calitatea de reprezentanți.

La fel, a fost evaluată și activitatea lor. În aceste circumstanțe, consideră neîntemeiată aplicarea sancțiunii administrative în privința reclamantului.

Cu privire la individualizarea sancțiunii și încălcarea principiului egalității.

Partea reclamantă indică că la pct. 1.2 din hotărârea contestată, Comisia Electorală Centrală a reținut că, în vederea atingerii scopului legitim de a fi respectate prevederile legale, luând în considerare caracterul grav al încălcării și comportamentul continuu neglijent față de condițiile de finanțare reglementate de cod, Comisia consideră rezonabil de a-i aplica concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă", sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioadă de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d) din Codul electoral nr. 325/2022.

În cadrul ședinței din 05 octombrie 2025, Comisia Electorală Centrală a constatat mai multe nereguli similare și la alte formațiuni politice în partea neindicării în raportul financiar a activității de voluntariat a reprezentanților.

Astfel, pentru nerespectarea art. 58 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, pct. 72 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023, și pct. 35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025, Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa", Partidul Politic „Partidul Social Democrat European", Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc", Blocul electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima

și Viitorul Moldovei”, Partidul Politic „Liga Orașelor și Comunelor” și Partidul Liberal au fost doar avertizați. Tot, pentru aceiași încălcare a fost sancționat cu avertisment doar candidatul independent Andrei Năstase și Blocul Electoral „ALTERNATIVA”.

Partea reclamantă menționează că doar Partidului Politic „Democrația Acasă” i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioadă de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”.

În opinia, reclamantului consideră că Comisia Electorală Centrală a aplicat subiectiv sancțiunea prevăzută de art. 102 alin. (2) lit. c^1) Cod electoral - lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la scrutinul în care este înregistrat în calitate de concurent electoral - față de reclamant, cu încălcarea principiului egalității, or, pentru aceleași fapte alți concurenți electorali au fost doar avertizați.

Partidul Politic „Democrația Acasă” indică că articolul 3 din Protocolul nr. 1 nu conține o listă de „scopuri legitime” capabile să justifice restricțiile cu privire la exercitarea drepturilor pe care le garantează și nu se referă la cele enumerate în articolele 8-11 din Convenție, Statele Contractante sunt libere să se bazeze pe un scop nemenționat în conținutul acelor Articole, cu condiția ca acesta să fie compatibil cu principiul preeminentei dreptului și cu obiectivele generale ale Convenției.

În cauza Partidul Politic „Patria” și alții v. Republica Moldova (cererea nr. 5113/15 și altele 14), Curtea a concluzionat faptul că ingerința în drepturile electorale ale reclamanților a fost neconformă cu standardele impuse de articolul 3 din Protocolul nr. 1. În special, excluderea partidului reclamant de a participa la alegeri nu a fost bazată pe existența unor dovezi ale Comisiei Electorale Centrale și ale instanțelor interne nu au oferit partidului reclamant suficiente garanții împotriva arbitrariului, iar deciziile autorităților interne nu au fost întemeiate.

În concluzie, Partidul Politic „Democrația Acasă” susține că procedura administrativă în prezenta cauză a fost viciată de încălcări grave ale drepturilor concurentului electoral, autoritățile administrativă nu au prezentat probe suficiente și relevante cauzei și nu au oferit garanții împotriva arbitrariului.

Cu privire la examinarea contestațiilor nr. CEC-10AP/94, nr. CEC-10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP/97 din 5 octombrie 2025 înaintate de Partidul Politic „Democrația Acasă”

a) *Aspecte procedurale încălcate la examinarea tuturor contestațiilor.*

Partea reclamantă precizează că nici o acțiune menționată la pct. 16 din Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128 din 18 iulie 2023, cu excepția întocmirii dosarului administrativ, nu a fost efectuată de Comisia Electorală Centrală.

Partidul Politic „Democrația Acasă” afirmă că contrar pct. 26 din Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, nr. 1128 din 18 iulie 2023, hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025 nu conține și o motivare a soluțiilor.

Astfel, în partea dispozitivă a hotărârii contestate comisia a decis (pct. 16 - 19):

-se respinge ca neîntemeiată contestația nr. CEC-10AP/94 din 5 octombrie 2025 a președintelui Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc.

-se declară inadmisibilă în parte și se respinge ca neîntemeiată contestația nr. CEC- 10AP/95 din 5 octombrie 2025 a președintelui Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc.

-se respinge ca neîntemeiată contestația nr. CEC-10AP/96 din 5 octombrie 2025 a președintelui Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc.

-se respinge ca neîntemeiată contestația nr. CEC-10AP/97 din 5 octombrie 2025 a președintelui Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc.

Partea reclamantă subliniază că în pofida faptului că contestațiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate, contrar dispozitivului hotărârii Comisiei Electorale Centrale, nr. 4148, la 5 octombrie 2025, doamna Angelica Caraman, președinta Comisiei Electorale Centrale, i-a informat sub aspectul publicității electorale că contestațiile nu întrunesc condițiile de admisibilitate, fiind tardive. Acest răspuns a fost expediat abia a doua zi după examinarea contestațiilor, respectiv luni, 6 octombrie 2025, ora 10:19.

Partidul Politic „Democrația Acasă” susține că nu-i sunt cunoscute motivele pentru care au fost respinse contestațiile nr. CEC-10AP/94, nr. CEC-10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP/97 din 5 octombrie 2025 - sunt inadmisibile, sunt tardive sau sunt neîntemeiate.

Contestația nr. CEC-10AP/94

Reclamantul a indicat că concurentul electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a distribuit în mediul online materialele video și fotografii care nu conțin mențiunile obligatorii stipulate la pct. 19 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 1155/2023.

Prin comparație, partea reclamantă susține că pentru același temei și pentru aceleași fapte Partidul ”Democrația Acasă” a fost sancționat administrativ. Respectiv, în pct. 80 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4140 din 3 octombrie 2025, Comisia a reținut că (...), *materialele video produse și distribuite atât de domnul Vasile Costiuc, cât și de Partidul Politic „Democrația Acasă”, precum și prin paginile satelit asociate pe platforma TikTok, nu conțineau mențiunile obligatorii stipulate la pct. 19 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 1155/2023*.

La acest aspect, Partidul Politic „Democrația Acasă” atestă modul discriminatoriu de examinare a contestațiilor. La fel, Comisia Electorală Centrală nici nu a descris în hotărâre încălcările invocate de contestatar, respectiv nici nu s-a expus asupra încălcării invocate.

În contestație s-a invocat și existența mai multe postări coordonate de pe mai multe conturi neautentice care au îndemnat alegătorii să susțină Partidul Politic „Acțiune și Solidaritate”. Totodată, reclamantul a sesizat și o rețea coordonată de Influenceri care au postat sute de materiale foto și video care îndemnau alegătorii să susțină Partidul Politic

„Partidul Acțiune și Solidaritate” - Alex Vicol, Arcadie Covaliov, Dutcovici Radu, Andonii Marin ș. a., persoane care nu au fost indicate în calitate de voluntari, dar care au cheltuit zeci de mii de lei pentru deplasări, editarea și distribuirea materialelor electorale în mediul online. Din aceste considerente, Partidul Politic „Democrația Acasă”

are o bănuială rezonabilă că aceste persoane au fost plătite de concurentul electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

La fel, Partidul Politic „Democrația Acasă” susține că a identificat și câteva zeci de conturi neautentice (false) pe rețelele de socializare care au acționat concertat și au transmis mesaje electorale de susținere a concurentului electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” chiar și în ziua de 27 și 28 septembrie 2025.

Având în vedere că la emiterea hotărârii nr. 4140 din 03 octombrie 2025, Comisia Electorală Centrală a solicitat și opinia Serviciului de Informații și Securitate, aplicând principiul egalității de tratament al contestatarilor, a solicitat în contestație Comisiei să înainteze interpelări adresate Inspectoratului Național de Investigații și Serviciului de Informații și Securitate privind stabilirea autenticității conturilor de facebook menționate, numărului de comentarii cu îndemn de a susține Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, dacă profilele sunt coordonate prin intermediul boților și alte aspecte relevante, inclusiv referitoare la folosirea mijloacelor bănești pentru promovarea acestor conturi Comisia Electorală Centrală nu a examinat această solicitare.

Contestația nr. CEC-10AP/95

În această contestație, Partidul Politic „Democrația Acasă” a indicat că redacția Deschide.MD a intrat în posesia unor înregistrări audio din grupurile închise ale membrilor rețelei, în care se relatează că, în cadrul unei ședințe de zilele trecute, Ilan Șor personal a transmis liderilor teritoriali să le spună simpatizanților să voteze Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Inima și Viitorul Moldovei, format din PSRM, PCRM, Inima și Viitorul Moldovei. „*Miza acestor alegeri pentru gruparea criminală Șor este conform dezvăluirilor din acest audio, „să o învingă pe Maia Sandu” și să declanșeze alegeri anticipate. Acest lucru este confirmat și de o altă înregistrare obținută de Partidul Politic „Democrația Acasă”, în care un curator setează o directivă clară: toți membrii și simpatizanții grupării Șor trebuie să voteze în această duminică pentru Blocul „Patriotic*”. „*În continuare, cu privire la ziua de duminică, o mare rugăminte să vă activizați cu toată echipa noastră, inclusiv voluntarii, și simpatizanții, și activiștii de top. Trebuie să le spunem că, pentru a efectua anumite schimbări în țară, trebuie ca un partid să acumuleze majoritatea. În prezent, în sondaje merge foarte bine Blocul „Patriotic”. De aceea, înțeleg că unii sunt cu Victoria (Furtună, n.r.), sau cu alții, dar le spunem că trebuie să voteze pentru Blocul „Patriotic”. Pentru că partidul Victoriei este tânăr și nu este clar, s-ar putea să îl excludă din alegeri, de aceea ar fi bine să voteze Blocul „Patriotic*”, spune curatorul, care nu a putut fi identificat.

Partea reclamantă remarcă că aceste argumente nu au fost examinate de către Comisia Electorală Centrală, iar probele nu au fost cercetate.

Suplimentar, Partidul Politic „Democrația Acasă” a indicat că reprezentanții blocului au elaborat mai multe afișe electorale și spoturi publicitare. Materialele video produse și distribuite atât de candidații, susținători, cât și de blocul electoral, precum și

prin paginile satelit asociate, nu conțin mențiunile obligatorii stipulate la pct. 19 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 1155/2023. Nici aceste circumstanțe de fapt nu au fost examinate de Comisie.

Având în vedere că încălcările invocate sunt grave, Partidul Politic „Democrația Acasă" a solicitat autorității electorale formularea unor interpelări adresate Inspectoratului Național de Investigații și Serviciului de Informații și Securitate privind stabilirea autenticității conturilor de facebook care au susținut Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Inima și Viitorul Moldovei, numărului de comentarii cu îndemn de a susține acest concurent, dacă conturile sunt coordonate prin intermediul boților și alte aspecte relevante, inclusiv referitoare la folosirea mijloacelor bănești pentru promovarea acestor conturi, însă cererea nu a fost examinată.

Contestația nr. CEC-10AP/96

În această contestație, Partidul Politic „Democrația Acasă" a invocat că pe pagina de facebook a Blocului Electoral Alternativa a fost distribuite fotografii personalizate pentru fiecare candidat și plasat pe internet, iar cheltuielile pentru editarea acestor fotografii nu au fost declarate în modul corespunzător.

Materialele video produse și distribuite atât de candidații, susținători, cât și de blocul electoral, precum și prin paginile satelit asociate, nu conțin mențiunile obligatorii stipulate la pct. 19 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 1155/2023.

Absența acestor mențiuni nu constituie doar o simplă nerespectare formală, ci creează un cadru de promovare obscură, prin care finanțarea și responsabilitatea pentru difuzarea materialelor rămân neclare. În lipsa identificării exacte a beneficiarului și a sursei de finanțare, publicul și autoritățile nu pot evalua corect cine a inițiat campania și în ce măsură a fost aceasta sprijinită financiar, ceea ce ridică riscuri semnificative pentru transparența și corectitudinea procesului electoral.

La fel, în cadrul campaniei electorale liderii blocului au fost însoțiți de cameramani și fotografi profesioniști, iar cheltuielile pentru aceste servicii nu au fost declarate la Comisia Electorală Centrală.

Având în vedere campania electorală desfășurată de Blocul Electoral Alternativa pe internet, Partidul Politic „Democrația Acasă" a sesizat o serie de comentarii care se referă la susținerea blocului scrise de pe profile neautentice, iar menținerea și gestionarea acestor profile este imposibilă fără a cheltui mijloace financiare.

Partea reclamantă evidențiază că încălcările invocate sunt grave, motiv pentru care a solicitat autorității electorale formularea unor interpelări adresate Inspectoratului Național de Investigații și Serviciului de Informații și Securitate privind stabilirea autenticității conturilor de facebook care au susținut Blocul Alternativa, numărului de comentarii cu îndemn de a susține acest concurent, dacă conturile sunt coordonate prin intermediul

boților și alte aspecte relevante, inclusiv referitoare la folosirea mijloacelor bănești pentru promovarea acestor conturi, însă cererea nu a fost examinată.

Contestația nr. CEC-10AP/96

Pe pagina de facebook a liderului Partidului Nostru, Renato Usatîi, au fost publicate mai multe fotografii și materiale video, iar cheltuielile pentru editarea acestor fotografii și materiale video nu au fost declarate în modul corespunzător la Comisia Electorală Centrală.

Materialele video produse și distribuite atât de candidații, susținători, cât și de partid, precum și prin paginile satelit asociate, nu conțin mențiunile obligatorii stipulate la pct. 19 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin Hotărârea Comisiei nr. 1155/2023.

La fel, în cadrul campaniei electorale, Partidul Nostru a fost susținut prin comentarii plasate de profile neautentice, care au avut scopul de a crea iluzia unei susțineri masive din partea electoratului.

În contestație a solicitat Comisiei Electorale Centrale înaintarea unor interpelări adresate Inspectoratului Național de Investigații și Serviciului de Informații și Securitate privind stabilirea autenticității conturilor de facebook care au susținut Partidul Nostru, numărului de comentarii cu îndemn de a susține acest concurent, dacă conturile sunt coordonate prin intermediul boților și alte aspecte relevante, inclusiv referitoare la folosirea mijloacelor bănești pentru promovarea acestor conturi, însă această solicitare nu a fost examinată.

La 8 octombrie 2025, *avocata Doina Ioana Străisteanu în interesele Partidului Politic „Democrația Acasă”* a depus argumente suplimentare în susținerea acțiunii.

Nereguli similare ale altor partide nesancționate de Comisia Electorală Centrală*:*

Conform constatărilor oficiale, Comisia Electorală Centrală a recunoscut în mod expres că majoritatea concurenților, adică toți cei 23 de participanți electorali, au înregistrat diferențe între cheltuielile declarate pentru publicitatea online și datele reale furnizate de platformele digitale, în special Facebook și TikTok. În raportul său, Comisia a menționat că „*figurile declarate pentru publicitatea online deseori nu au coincis cu cele publicate de platformele digitale*”, confirmând astfel caracterul generalizat al acestei situații. În ciuda acestei constatări generale, doar Partidul Politic „Democrația Acasă” a fost sancționat prin emiterea unui avertisment public, în timp ce celorlalte formațiuni politice li s-a solicitat simpla completare a documentației justificative (prezentarea facturilor pentru reclamele online, respectiv prezentarea facturilor aferente reclamelor online.

În viziunea Partidului Politic „Democrația Acasă” o asemenea diferență de tratament, în absența unei justificări obiective și rezonabile, ridică serioase suspiciuni privind imparțialitatea Comisiei șl respectarea principiului egalității concurenților electorali.

Pretins bloc electoral camuflat

Un alt aspect esențial care relevă lipsa de imparțialitate și consecvență în acțiunile Comisiei Electorale Centrale îl constituie modul selectiv și arbitrar în care aceasta a aplicat conceptul de „*bloc electoral camuflat*". În cazul Partidul Politic „Democrația Acasă", Comisia Electorală Centrală a invocat existența unei presupuse colaborări nedeclarate cu partidul AUR, interpretând anumite acțiuni de campanie ca fiind dovada unui „*bloc electoral informal*". Totuși, această noțiune nu este prevăzută în mod expres de Codul electoral, iar în jurisprudența Comisiei Electorale Centrale nu există o definire unitară, o metodologie sau criterii obiective prin care o astfel de situație ar putea fi constatată.

Partea reclamantă indică că utilizarea conceptului de „*bloc electoral camuflat*" în cazul Partidul Politic „Democrația Acasă" s-a bazat exclusiv pe interpretări subiective ale membrilor Comisiei, fără probe directe care să confirme o înțelegere formală sau o acțiune concertată cu AUR în scop electoral. În același timp, situații similare constatate la alte formațiuni politice nu au fost supuse unei analize comparabile și nici nu au generat sancțiuni.

Un exemplu evident, în perioada preelectorală, este Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate" ce a integrat pe lista sa electorală mai mulți foști membri de marcă ai Platformei Demnitate și Adevăr (Platforma DA), printre care Dinu Plîngău și Stela Macari, imediat după ce aceștia și-au părăsit formațiunea de origine. Această practică a fost calificată de unii observatori politici și actori publici, inclusiv de Arina Spătaru, drept o posibilă alianță ascunsă sau un „*bloc electoral camuflat*", similar cu cel atribuit Partidului Politic „Democrația Acasă". Într-o adresare oficială către Comisia Electorală Centrală, dna Spătaru a solicitat expres clarificarea publică a aplicabilității acestei noțiuni în cazul Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate" -Platforma DA, invocând faptul că integrarea imediată a liderilor Platformei DA pe lista Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate" ar putea constitui o formă indirectă de colaborare electorală nedeclarată.

Partidul Politic „Democrația Acasă" comunică că Comisia Electorală Centrală a adoptat o poziție diametral opusă față de cea avută în cazul său - a respins orice suspiciune privind existența unui bloc electoral camuflat între PAS și Platforma DA, motivând că nu există „probe pertinente" care să confirme o asemenea înțelegere. Cu alte cuvinte, aceeași instituție care, în cazul reclamantului, a considerat suficiente simple deducții și percepții publice pentru a formula o acuzație formală de asociere nedeclarată, a refuzat să aplice același standard de analiză în privința unui partid aflat la guvernare.

Partea reclamantă evidențiază că poziția enunțată supra este ilustrată cu lux de amănunte în rapoartele Promo-Lex și cu titlul de exemplu citează informația faptică expusă în Raportul nr. 4 „*Misiunea de observare a alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, perioada de observare 11 septembrie - 24 septembrie 2025*", se desprinde o situație de favorizare a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate", după cum urmează:

În data de 11 septembrie 2025 CEC a înregistrat (contestația nr. CEC-10Ap/29 din 11 septembrie 25) BE „Patriotic", prin care acesta indică asupra acțiunilor de agitație electorală nepermisă de către reprezentantul Cancelariei de Stat în Comrat, Serghei

Cernev, Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a expediat- o (răspuns nr. CEC-8/8908 din 13 septembrie 2025) Cancelariei de Stat pentru elucidarea circumstanțelor, însă fără a interveni în vreun mod.

În data de 11 septembrie 2025 Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația BE „Alternativa" (Răspuns nr. CEC-8/8908 din 13 septembrie 2025), prin care se invocă utilizarea ilicită a resurselor administrative și încălcarea regulilor de distribuire a materialelor publicitare de agitație electorală de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate", și anume distribuirea acestora în data de 9 septembrie 2025 în incinta Centrului de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo". Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a expediat-o în adresa IP Centru și IGP (Contestația nr. CEC-10Ap/30 din 11 septembrie 2025, Răspuns nr. CEC-8/8915 din 13 septembrie 2025). În vederea examinării acesteia prin prisma competenței prevăzută de art. 481 alin. (7) și art. 50 din Codul contravențional (Art. 481 alin. (7) din Codul contravențional prevede răspundere contravențională pentru utilizarea ilicită a resurselor administrative, iar art. 50 pentru încălcarea regulilor cu privire la afișajul electoral).

Promo-LEX a constată că, spre deosebire de practica anterioară de examinare contestațiilor ce vizează utilizarea ilicită a resurselor administrative, Comisia Electorală Centrală în demersul expediat în adresa IGP și IP Centru a făcut și trimitere la normele relevante aplicabile speței, ce în consecință ar trebui să faciliteze examinarea contestației de către agenții constatatori din cadrul IGP.

În data de 11 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația BE „Alternativa" (Contestație nr. CEC-10Ap/31 din 11 septembrie 2025), prin care invocă crearea unui bloc electoral camuflat între PAS și PDA, prezentând în calitate de probă o înregistrare audio, în care Dinu Plîngău ar fi vorbit cu alte persoane despre eventuale scenarii politice și o pretinsă coordonare și asociere politică cu Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate".

În data de 12 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat o contestație înaintată de PNM (Contestație nr. CEC-10Ap/34 din 12 septembrie 2025), care conțin circumstanțe de fapt și solicitări similare. Comisia Electorală Centrală a conexat contestațiile, le-a examinat în patru zile și le-a respins (hotărârea CEC nr. 3988 din 15 septembrie 2025), precizând că „*afirmațiile generale privind presupuse legături între PAS și Platforma Demnitate și Adevăr nu sunt consolidate prin documente, acțiuni publice comune sau alte manifestări verificabile*".

Partea reclamantă reiterează (Raportul nr. 1 Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, pag. 14) că introducerea în Codul electoral a conceptului de „*bloc electoral camuflat*" nu dispune de certitudine juridică și va genera în continuare interpretări, dat fiind ambiguitatea acestuia în textul legii.

În data de 12 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația înaintată de BE „Alternativa" (Contestație nr. CEC-10Ap/32 din 12 septembrie 2025), prin care au fost sesizate fapte de încălcare de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate" a regulilor de difuzare a publicității electorale, manifestate prin plasarea publicității pe gardul unei gospodării din mun. Chișinău, str. Meșterul Manole. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația într-o zi și a expediat-o (Răspunsul Comisiei

Electorale Centrale nr. CEC-8/8914 din 13 septembrie 2025) în adresa IGP, IP Ciocana și preturii sectorului Ciocana, mun. Chișinău pentru examinarea conform competenței.

În data de 12 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația PNM" (Contestație nr. CEC-10Ap/33 din 12 septembrie 2025), în care se invocă utilizarea ilicită a resurselor administrative de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate", manifestată prin prezentarea lui Dorin Recean în calitate de prim-ministru, în cadrul unei conferințe de presă, de către candidatul la funcția de deputat Igor Grosu. La fel, contestatarul a precizat că Dorin Recean promovează mesajele electorale utilizând pagina sa oficială de Facebook, în care acesta se prezintă prim-ministru și funcționar guvernamental. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația într-o zi și a expediat-o în adresa IGP (Răspuns nr. CEC-8/8909 din 13 septembrie 2025). În comparație cu speța nr. 2 din prezenta listă, Comisia Electorală Centrală a ezitat să facă trimitere la normele legale relevante faptei sesizate, rezumându-se doar la competența de examinare, prevăzută de art. 400 și 481 alin. (7) din Codul contravențional.

În data de 12 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația BE „Alternativa" (Contestație nr. CEC-10Ap/35 din 12 septembrie 2025), în care a invocat că Dorin Recean, fiind prezent la o activitate de campanie electorală a utilizat ilicit resurse administrative, și anume, în calitate de prim-ministru în exercițiu, a rostit în discursul său următoarele „*pe 28 septembrie votăm o majoritate parlamentară pro-europeană a PAS*". La fel, contestatarul a precizat că Dorin Recean utilizează pagina oficială Facebook a prim- ministrului, în care a făcut publicații ce conțin simbolul Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate". Comisia Electorală Centrală a examinat contestația într-o zi și a expediat-o în adresa IGP (Răspuns nr. CEC-8/8910 din 13 septembrie 2025) pentru examinare conform competenței, potrivit art. 481 alin. (7) și art. 400 din Codul contravențional.

În data de 12 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația BE „Alternativa", în care s-a menționat că, Sergiu Lazarencu, candidatul la funcția de deputat din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate", a utilizat ilicit resursele administrative prin utilizarea funcției de ministru în cadrul unui eveniment organizat de compania ABS Recycling la 12 septembrie 2025 cu ocazia inaugurării noii linii tehnologice. CEC a examinat contestația în cinci zile, a admis-o parțial și a constatat (hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3994 din 17 septembrie 2025) utilizarea efectivă a calității funcției de ministru în cadrul evenimentului citat, însă nu și utilizarea de resurse administrative. Prin urmare, Comisia Electorală Centrală a aplicat candidatului Sergiu Lazarencu sancțiunea sub formă de avertisment.

Misiunea de Observare Promo-LEX consideră că Comisia Electorală Centrală nu ar trebui să facă deosebire între aceste două acțiuni. Utilizarea efectivă a funcției de ministru în contextul campaniei electorale este un exemplu reprezentativ de utilizare ilicită de resurse administrative, deoarece între aceste două acțiuni există legătură cauzală.

În data de 13 și 14 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat patru contestații depuse de BE „Alternativa" (Contestație nr. CEC-10Ap/37 din 13 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/40 din 14 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/41 din 14 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/42 din 14. septembrie 2025),

în care se invocă încălcarea regulilor de difuzare a publicității electorale de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” în mun. Chișinău, localitatea Pogănești, r. Hîncești, localitatea Geamăna, r. Anenii Noi și localitatea Federeuca, r. Orhei. Comisia Electorală Centrală a examinat contestațiile în două zile și le-a expediat conform competenței (Răspuns nr. CEC-8/8941 din 15 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/8954 din 16 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/8955 din 16 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/8956 din 15 septembrie 2025) în adresa IP Hîncești, IP Anenii Noi și IP Orhei. La fel, Comisia Electorală Centrală a informat autoritățile publice locale despre faptul că este de competența acestora să înlăture afișajul electoral neautorizat.

În data de 13 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația depusă de BE „Alternativa” (Contestație nr. CEC- 10Ap/38 din 13 septembrie 2025), în care se invocă încălcarea regulilor de distribuire, furnizare și difuzare a publicității electorale de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, și anume distribuirea materialelor înșelătoare și instigatoare la ură. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a expediat-o conform competenței în adresa IGP (Răspuns nr. CEC-8/8929 din 15 septembrie 2025), în vederea examinării faptei prevăzută de art. 52 alin. (3) din Codul contravențional.

În data de 14 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația depusă de BE „Alternativa”, (Contestație nr. CEC-10Ap/39 din 14 septembrie 2025) în care a invocat că ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Moldova în România, Victor Chirilă, în data de 11 septembrie 2025, în timpul orelor de muncă, a distribuit pe pagina personală de Facebook conferința de presă a lui Dorin Recean și Igor Grosu, candidați Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a expediat-o conform competenței în adresa IGP (Răspuns nr. CEC-8/8969 din 16 septembrie 2025), pentru examinare prin prisma art. 364 și 400 din Codul contravențional.

În data de 16 septembrie 2025, CEC a înregistrat două contestații (Contestație nr. CEC-10Ap/43 din 16 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/45 din 16 septembrie 2025) depuse de BE „Alternativa” împotriva Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și a candidatului său, Sergiu Lazarencu, pentru postări pe pagina de Facebook „PAS Ciorescu”, care descriau o întâlnire la Primăria Ciorescu cu reprezentanți ai Guvernului, inclusiv Lazarencu, ministru al mediului, Gheorghe Hajder și consilierul Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Alexei Manoli. Contestatarul a susținut că Lazarencu, nesuspendat din funcție, a participat la campania electorală ca reprezentant al guvernului și candidat al Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”. Comisia Electorală Centrală a examinat contestațiile într-o zi (hotărâre CEC nr. 3995 din 17 septembrie 2025) și a constatat că nu au fost folosite resurse administrative de către Lazarencu, dar a identificat favorizarea utilizării ilegale a acestora pe pagina „PAS Ciorescu” în beneficiul său, sesizând IGP. Chiar dacă a constatat încălcarea repetată de către aceiași persoană a acelorași reguli (pct. 7 din prezenta listă), Comisia Electorală Centrală i-a aplicat avertisment candidatului Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Sergiu Lazarencu și a atenționat Partidul Politic

„Partidul Acțiune și Solidaritate” pentru respectarea obligațiilor legale și prevenirea unor astfel de situații.

În data de 16 septembrie 2025, PN a înaintat o contestație (Contestație nr. CEC-10Ap/44 din 16 septembrie 2025) privind încălcarea de către Olga Pînzaru, funcționar BESV nr. 14/4 Drochia, desemnat de Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, a regimului de incompatibilități și restricții în partea ce ține de neadmiterea implicării în activități de agitație electorală. S-a semnalat că, la 7 septembrie 2025, în satul Pelinia, r. Drochia, Olga Pînzaru a participat la o întâlnire electorală a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” cu localnicii, iar o poză de pe Facebook sugerează că ar fi fost parte din grupul de susținători Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, fiind implicată activ în campanie. Comisia Electorală Centrală a analizat contestația în două zile și a respins-o (hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4007 din 18 septembrie 2025), constatând că Olga Pînzaru a fost revocată din funcția de membru BESV de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, ceea ce a dus la încetarea calității sale de membru, făcând obiectul contestației caduc.

În data de 18 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat o contestație depusă de BE „Alternativa” (Contestație nr. CEC-10Ap/46 din 18 septembrie 2025), care semnalează că în mai multe localități din țară au fost identificate materiale de agitație electorală ce conțin îndemnuri directe ale primarilor la vot în favoarea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a transmis-o către IP Dubăsarl, IP Ialoveni și IP Cahul pentru examinare conform competenței (Răspuns nr. CEC-8/9026 din 20 septembrie 2025) în vederea constatării faptei prevăzută de art. 481 alin. (7) din Codul contravențional.

Misiunea de Observare Promo-LEX observă că multe contestații privind utilizarea ilegală a resurselor administrative, depuse la Comisia Electorală Centrală, sunt ulterior transmise IGP conform competenței. Nu este clar ce criterii folosește Comisia Electorală Centrală, pentru a decide dacă o contestație este examinată de autoritatea electorală sau transmisă IGP. În unele cazuri, aceeași contestație este analizată de Comisia Electorală Centrală, care aplică sancțiuni administrative, iar apoi este trimisă IGP pentru examinare în ordine contravențională. Liniile directoare publicate recent de Comisia Electorală Centrală nu oferă clarificări în acest sens. Recomandăm CEC să completeze documentul cu reguli clare privind delimitarea competențelor între CEC și IGP.

În data de 18 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația depusă de BE „Patriotic” în care se invocă încălcarea regulilor de distribuire, furnizare și difuzare a publicității electorale de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, și anume distribuirea materialelor cu conținut inadmisibil. Conținutul materialelor este identic celor descrise la pct. 9 din prezenta listă. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a expediat-o conform competenței în adresa IGP (Răspuns nr. CEC-8/9025 din 20.09.25), în vederea examinării faptei prevăzută de art. 364 din Codul contravențional.

În data de 18 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat contestația depusă de PPDA (Contestație nr. CEC-10Ap/49din 18 septembrie 2025) în care se invocă

utilizarea ilicită a resurselor administrative de către Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, și anume faptul utilizării în materialele de agitație electorală a imaginii Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a expediat-o conform competenței în adresa IGP (Răspuns nr. CEC-8/9O25 din 20 septembrie 2025), în vederea examinării faptei prevăzută de art. 481 alin. (7) din Codul contravențional.

În data de 19 septembrie 2025, PAS a depus o contestație (Răspuns nr. CEC-8/9025 din 20 septembrie 2025) în care a invocat că primarul or. Drochia, Nina Cereteu, candidat la funcția de deputat din partea PN, a utilizat ilicit resurse administrative și anume, a făcut o postare pe Facebook, în care apare pe fundalul lucrărilor de reparație și construcție a drumului din sensul giratoriu din oraș, astfel Nina Cereteu, asociind în mod direct proiectul de infrastructură finanțat din bugetul public cu propria imagine și activitate politică. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația în două zile și a respins-o (hotărâre Comisiei Electorale Centrale nr. 4036 din 21 septembrie 2025), precizând că nu a „*reținut lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură de către doamna Nina Cereteu, ultima fiind prezentă la șantier cu acces adiacent public în manieră ocazională, nefiind prezente elemente organizatorice cu implicarea resurselor administrative în acest sens*”.

În data de 19 septembrie 2025, BE „Alternativa” a depus o contestație în adresa Comisiei Electorale Centrale (Contestație nr. CEC- 10Ap/51 din 19 septembrie 2025), în care a menționat că, Igor Grosu, candidat al Partidului Politic „ Partidul Acțiune și Solidaritate” la funcția de deputat, a publicat pe pagina sa de Facebook mai multe postări care conțin text și secvențe video în calitate de materiale de agitație electorală și care au constituit obiect al promovării sponsorizate ca publicitate electorală, cu încălcarea regulilor de difuzare și distribuire a publicității electorale. Examinând contestația în două zile, Comisia Electorală Centrală a răspuns (Răspuns nr. CEC-8/9045 din 21 septembrie 2025) contestatarului că „*materialele video distribuite pe pagina personală Facebook a dlui Igor Grosu nu constituie cheltuieli distincte sau nedeclarate. Toate sumele aferente materialelor promovate în perioada de referință au fost achitate din contul de card al concurentului electoral, Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”* .

În data de 19 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat patru contestații depuse de BE „Patriotic” (Contestație nr. CEC-10Ap/52 din 19 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/53 din 19 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/54 din 19 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/59 din 19 septembrie 2025), în care se invocă faptul că paginile TikTok ale candidaților la funcția de deputat din partea PAS, Igor Grosu, Doina Gherman, Dan Perciun și Dorin Recean conțin mențiunea „Președintele Parlamentului Republicii Moldova, „Vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova”, „Prim-ministrul Republicii Moldova” și corespunzător „Ministrul Educației și Cercetării”, însă conținutul publicat pe aceste pagini se referă la activitatea acestora în calitate de candidat la funcția electivă. Comisia Electorală Centrală a examinat contestațiile în trei zile (Răspuns nr. CEC- 8/9056 din 22 septembrie 2025), le-a declarat inadmisibile și a precizat că „*utilizarea unei pagini oficiale care beneficiază de resurse instituționale publice poate fi privită ca implicând resursele și imaginea instituției*

respective, însă pagina personală nu are caracteristici instituționale, nu reprezintă instituția și nu poate fi considerată un mijloc de natură administrativă. Ea se circumscrie exclusiv sferei private a persoanei, chiar dacă evidențiază”.

În data de 19 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat o contestație depusă de BE „Patriotic” (Contestația nr. CEC- 10Ap/55 din 19 septembrie 2025), în care se invocă agitația electorală în favoarea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” efectuată de către secretara CECE 12 Criuleni, Brînză Ludmila. Contestatarul a precizat că aceasta apare într-un material de agitație electorală a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”. Comisia Electorală Centrală a examinat contestația două zile și a expediat-o (Răspuns nr. CEC-8/9048 din 21 septembrie 2025) conform competenței în adresa CECE Criuleni nr. 12.

În perioada 19-20 septembrie 2025, BE „Patriotic” a înaintat șapte contestații (Contestație nr. CEC-10Ap/56 din 19 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/57 din 19 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/58 din 19 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/60 din 19 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/61 din 20 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/62 din 20 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/63 din 20 septembrie 2025), în care arată că diverși funcționari electorali, pe paginile personale Facebook, fac agitație electorală în favoarea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”. Comisia Electorală Centrală a examinat în două zile contestațiile și le-a expediat conform competenței (Răspuns nr. CEC-8/9051 din 21 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/9052 din 21 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/9049 din 21 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/9053 din 22 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/9054 din 22 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/9081 din 22 septembrie 2025; Răspuns nr. CEC-8/9050 din 21 septembrie 2025) în adresa CECE nr. 37 și CECE nr. 38 pentru examinare și întreprinderea măsurilor.

În data de 20 septembrie 2025, BE „Patriotic” a depus cinci contestații (Contestație nr. CEC-10Ap/64 din 20 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/65 din 20 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/66 din 20 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/67 din 20 septembrie 2025; Contestație nr. CEC-10Ap/68 din 20 septembrie 2025) privind utilizarea ilegală a resurselor administrative și încălcarea regulilor de difuzare a publicității electorale de către mai mulți primari, desemnați de Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” la alegerile locale. Contestatarul a semnalat că acești primari au făcut agitație electorală în favoarea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” pe Facebook. La momentul redactării prezentului raport, Comisia Electorală Centrală nu soluționase contestațiile respective.

În data de 22 septembrie 2025, BE „Alternativa” a depus o contestație (Contestație nr. CEC-10Ap/69 din 22 septembrie 2025) în care a invocat că, în orașul Cimișlia a fost depistat un panou publicitar al Partidului Politic „ Partidul Acțiune și Solidaritate” în care era indicat „*Atenție. Nu vota trădătorii*”, alături erau fotografii ale mai multor politicieni printre care și liderii BE „Alternativa”, I. Ceban, I. Chicu, M.Tkaciuk și A.Stoianoglo. Contestatarul pretinde că Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” încearcă să inducă imaginea falsă precum că BE „Alternativa” reprezintă o forță pro-rusă, respectiv

încearcă să inducă ură și ostilitate cetățenilor față de liderii acestui bloc. La momentul redactării prezentului raport, Comisia Electorală Centrală nu soluționase contestația.

În data de 22 septembrie 2025, BE „Patriotic" a depus o contestație (Contestație nr. CEC-10Ap/70 din 22 septembrie 2025) în care a invocat că ministra Justiției, V. Mihailov-Moraru a utilizat ilicit resurse administrative ale Ministerului Justiției atunci când a decis să publice un comunicat ce vizează înaintarea în adresa instanței de judecată a unei acțiuni privind limitarea activității PRIM, acțiuni, ce în opinia contestatarului au dus la discreditarea publică a PRIM. La momentul redactării prezentului raport, Comisia Electorală Centrală nu soluționase contestația. Consideră că publicarea comunicatului de către Ministerul Justiției nu constituie o încălcare a regulilor electorale, ci un act de transparență obligatorie, care nu depășește limitele atribuțiilor ministerului...."

Rețelele de promovare și propagandă în favoarea altor partide.

Investigații jurnalistice independente și rapoarte ale observatorilor Promo-LEX și ale altor organizații au documentat acțiuni concertate de manipulare a opiniei publice pe rețele sociale, menite să favorizeze anumite formațiuni politice. Cu toate acestea, asemenea activități nu au fost urmate de sancțiuni comparabile celor aplicate Partidul Politic „Democrația Acasă".

Astfel, o anchetă a BBC a scos la iveală o rețea de persoane plătite să posteze conținut de natură propagandistică, inclusiv materiale anti-PAS și mesaje manipulative menite să submineze imaginea guvernării. Totodată, publicația Ziarul de Gardă a relatat despre existența a sute de conturi false, create cu scopul de a difuza propagandă pro-rusă și conținut electoral mascat pe TikTok și Facebook, multe dintre acestea promovând activ Partidul „Moldova Mare" (PMM), condus de Victoria Furtună.

De asemenea, un reporter NordNews, infiltrat într-o rețea finanțată de ONG-ul rus „Evrazia" a dezvăluit un mecanism de influență digitală destinat sprijinirii Blocului Electoral „Patriotic" (alianța PSRM-PCRM) și a Blocului „Alternativa", condus de Ion Ceban. Aceste rețele, bazate pe conturi false, boți și videoclipuri generate cu inteligență artificială, au avut scopul evident de a amplifica artificial mesajele anumitor formațiuni politice, exercitând o influență masivă asupra electoratului, în special pe platforma TikTok.

Rapoartele Promo-LEX au confirmat amploarea acestor practici: în perioada 15-18 septembrie 2025, hashtag-ul #alegmoldova a fost utilizat în aproximativ 2 700 de videoclipuri încărcate pe TikTok, cumulând peste 1,4 milioane de vizualizări - un volum de activitate ce denotă o campanie coordonată de natură electorală.

De exemplu, în cazul Blocului „Patriotic", Comisia Electorală Centrală s-a limitat la constatarea și confiscarea unor donații ilegale de campanie provenite de la persoane fără venituri declarate, în cuantum total de circa 28 000 lei - pe care le-a calificat drept „*finanțări dubioase*". Cu toate acestea, nu au fost emise avertismente publice, nu s-au formulat sesizări privind colaborări nedeclarate, și nici nu s-au inițiat proceduri pentru anularea mandatelor sau pentru suspendarea finanțării publice în forma alocațiilor pentru performanțele obținute în campania electorală din 2025.

Reacțiile care au apărut în spațiul public

Reacțiile apărute în spațiul public după sancționarea Partidului Politic „Democrația Acasă” au reliefat percepția generalizată a unei indulgențe selective a Comisiei Electorale Centrale față de alte formațiuni politice, în special față de partidele parlamentare sau aflate la guvernare. Diverși lideri politici și reprezentanți ai societății civile au subliniat că, dacă activitatea simpatizanțllor și susținătorilor pe rețelele sociale poate fi considerată de Comisia Electorală Centrală o formă de finanțare nedeclarată sau o acțiune coordonată de partid, atunci același standard trebuie aplicat în mod uniform tuturor concurenților electorali. Victoria Furtună (Partidul Moldova Mare) a remarcat într-o declarație publică ironică faptul că, dacă Comisia Electorală Centrală califică distribuțiile, comentariile și materialele postate de simpatizanții Partidului Politic „Democrația Acasă” drept „*activitate electorală ilegală*”, atunci, prin analogie, ar trebui verificate și postările simpatizanților Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” sau ale altor partide cu prezență masivă online. „*Dacă Comisia Electorală Centrală califică activitatea simpatizanților partidelor ca o ilegalitate, atunci haideți să căutăm masiv pe Facebook și TikTok toate distribuirile simpatizanților Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate’*”, a declarat aceasta, subliniind incoerența aplicării normelor.

Aceeași idee a fost preluată de Olesea Stamate (ex membru Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”), care a atras atenția asupra necesității unei abordări uniforme din partea CEC și a Curții Constituționale față de toți concurenții electorali, „*inclusiv partidul de guvernare*”. Olesea Stamate a subliniat că o democrație autentică nu se poate fundamenta pe aplicarea selectivă a regulilor, ci pe tratament egal, indiferent de orientarea politică a actorilor implicați... De altfel, analiza activității pe rețelele sociale în perioada preelectorală arată că toate partidele majore au beneficiat de o mobilizare online semnificativă a susținătorilor, fără ca aceste activități să fie calificate drept „*colaborări nedeclarate*” sau „*blocuri camuflate*”.

Raportat la declarațiile președintelui Partidului Politic „Democrația Acasă”, Costiuc Vasile privind promovarea și creșterea organică a conturilor și videourilor.

Domnul Vasile Costiuc afirmă că partidul nu este financiar susținut de alte persoane. Reprezentanții formațiunii au susținut în mod constant că popularitatea Partidului Politic „Democrația Acasă” pe platforma TikTok nu a fost rezultatul unei campanii finanțate sau coordonate instituțional, ci consecința activismului susținătorilor și a viralizării organice a conținutului.

La ședința Comisiei Electorale Centrale, trezorierul partidului, Igor Coroian, a declarat expres că Partidul Politic „Democrația Acasă” „*nu a avut nicio cheltuială pentru prezența sa pe rețele*”, precizând că nici o sumă de bani nu a fost achitată pentru postările de pe TikTok sau alte platforme sociale. În aceste condiții, nu exista niciun temei juridic pentru includerea unor sume în raportul financiar al partidului, întrucât Codul electoral nu impune declararea unor activități care nu implică cheltuieli efective sau contribuții materiale evaluate în bani.

Totodată, domnul Coroian a menționat că partidul a sesizat Procuratura Generală, solicitând verificarea acuzelor privind presupusa agitație electorală online, argumentând că o parte semnificativă din conținutul difuzat pe internet „nu are nicio legătură cu Partidul Politic „Democrația Acasă” și provine de la simpatizanți independenți. Această

poziție a fost confirmată și de președintele formațiunii, domnul Vasile Costiuc, care s-a prezentat la ședința Comisiei împreună cu doi cetățeni ce au realizat, din proprie inițiativă, materiale video de susținere. Cei doi au declarat public, în fața membrilor Comisiei Electorale Centrale, că au filmat mesajele de îndemn la vot „fără nicio comandă, plată sau coordonare cu partidul".

Prin urmare, activitatea invocată drept „*campanie electorală online*" nu poate fi atribuită juridic Partidului „Democrația Acasă" și nici calificată ca „*cheltuială electorală nedeclarată*", întrucât lipsește elementul esențial al acestei noțiuni: aportul material al concurentului electoral.

În același sens, Comisia de la Veneția, în Codul de bune practici în materie electorală (CDL- AD(2OO2)O23rev), a arătat că autoritățile electorale trebuie să distingă clar între „*cheltuielile efective ale concurenților*" și „*activitatea voluntară sau gratuită a simpatizanților*", pentru a nu transforma libertatea civică în responsabilitate juridică a partidelor.

De altfel, fenomenul viralizării pe rețele sociale, mai ales în cazul platformei TikTok, este determinat de algoritmi de recomandare, nu de investiții financiare directe. Astfel, popularitatea conținutului pro-PDA poate fi explicată prin caracterul atractiv, spontan și direct al mesajelor sale, nu printr-o campanie finanțată sau coordonată centralizat.

O altă dimensiune importantă a apărării formulate de Partidul „Democrația Acasă" privește limitările tehnice și financiare obiective care făceau imposibilă derularea unei campanii plătite pe platforma TikTok în Republica Moldova. În intervențiile sale publice, liderul formațiunii, Vasile Costiuc, a arătat că platforma TikTok „*nu permite sponsorizarea postărilor în Republica Moldova*", ceea ce face absurdă ideea că partidul ar fi putut achita servicii publicitare directe prin intermediul acestei rețele. Această constatare tehnică a fost ignorată de Comisia Electorală Centrală, deși ea putea fi verificată cu ușurință, întrucât sistemul de promovare plătită al TikTok funcționează doar în jurisdicțiile unde compania are infrastructură autorizată de publicitate politică, iar Republica Moldova nu se numără printre acestea.

Mai mult, domnul Costiuc Vasile a subliniat, inclusiv printr-o serie de postări publice, că resursele financiare ale partidului sunt modeste și insuficiente pentru o campanie digitală masivă. Într-o formulare ironică adresată vicepreședintelui Comisiei Electorale Centrale, Pavel Postică, acesta a scris: „*Domnul Postică, acei care umblă cu troleibuzul nu au nevoie să sponsorizeze reclamă pe TikTok*", sugerând, pe de o parte, lipsa mijloacelor financiare, iar pe de altă parte, caracterul organic al prezenței Partidului Politic „Democrația Acasă" în mediul online.

Partidul Politic „Democrația Acasă" nu beneficiază de finanțări externe, nu dispune de personal specializat în campanii digitale și se bazează aproape exclusiv pe implicarea voluntarilor. În consecință, presupunerea că ar fi existat o campanie plătită, complexă și coordonată pe TikTok este lipsită de plauzibilitate factuală. Vasile Costiuc a prezentat și dovezi privind activitatea sa personală pe rețelele sociale, arătând că deține un cont oficial TikTok extrem de activ, care în ultimul an a acumulat peste 76 de milioane de vizualizări organice. Potrivit acestuia, această performanță demonstrează că mesajele Partidului

Politic „Democrația Acasă” puteau ajunge la un public larg prin efectul natural al viralizării, fără să fie nevoie de rețele artificiale de conturi sau de sponsorizări. „*Noi am fost super activi și n-am avut nevoie de conturi cu 200 de vizualizări*”, a declarat Costiuc, explicând că notorietatea online a formațiunii a fost rezultatul activismului autentic și al interesului public, nu al unui mecanism ocult de promovare.

În același timp, domnul Costiuc, liderul Partidului Politic „Democrația Acasă” a infirmat categoric orice legătură a partidului cu conturile TikTok care au publicat mesaje electorale în perioada de restricție (ziua tăcerii). El a susținut chiar că unele dintre aceste conturi ar fi putut fi create de persoane rău-intenționate sau de susținători ai altor formațiuni, în scopul de a compromite imaginea partidului și de a justifica o eventuală sancțiune. Dacă această ipoteză s-ar confirma, ar însemna că promovarea Partidului Politic „Democrația Acasă” pe TikTok a avut un caracter exogen realizată fie de simpatizanți independenți, fie de actori străini interesului partidului, fără coordonare și fără cheltuieli din partea acestuia.

Chiar dacă organizația Expert Forum a calificat activitatea a 17 conturi pro- Partidul Politic „Democrația Acasă”, drept „comportament inautentic coordonat”, această etichetă rămâne o interpretare jurnalistică, nu o constatare juridică. Reprezentanții Partidului Politic „Democrația Acasă” au solicitat explicit prezentarea unor probe concrete care să ateste că partidul a finanțat sau a orchestrat în mod direct acele conturi, însă până în prezent nu a fost furnizată nicio dovadă de natură financiară, tehnică sau contractuală care să susțină această acuzație. în lipsa unui asemenea probatoriu, aplicarea unei sancțiuni echivalează cu o prezumție nejustificată de vinovăție.

În realitate, platforma TikTok este recunoscută pentru algoritmul său imprevizibil, care permite vitalizarea spontană a conținutului neplătit, bazată exclusiv pe menagement-ul utilizatorilor și pe atractivitatea mesajului. Prin urmare, succesul online al Partidului Politic „Democrația Acasă” poate fi explicat pe deplin prin mecanisme naturale de viralizare și prin implicarea voluntară a simpatizanților din țară și diaspora, fără a presupune existența unei infrastructuri de promovare finanțate. Această situație relevă un abuz de interpretare: Comisia a transformat o prezență organică pe rețelele sociale într-o suspiciune de finanțare nedeclarată, fără a deține vreun element obiectiv care să confirme ipoteza. Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, orice sancțiune aplicată unui actor politic trebuie să se bazeze pe probe clare, nu pe percepții sau deducții.

În cauza United Macedonian Organisation llinden - PIRIN și Ivanov c. Bulgaria (2005), Curtea a subliniat că „simpla suspiciune de afiliere politică sau de coordonare informală nu poate justifica măsuri restrictive asupra dreptului de asociere și participare politică”.

Sancțiunea disproporționată-de lipsire de alocațile pe 1 an (2025) și încă 1 an (2026) - Scop politic?

Comisia a decis să transmită cazul Curții Constituționale, conferindu-i acesteia posibilitatea de a invalida cele aproximativ 88 000 de voturi obținute de Partidul Politic „Democrația Acasă”, (reprezentând 5,62% din totalul sufragiilor valabil exprimate) și de a anula cele șase mandate parlamentare atribuite formațiunii. O astfel de decizie, care practic deschidea calea excluderii unui partid ce a depășit pragul electoral, a fost calificată

de numeroși observatori independenți drept disproporționată și periculoasă pentru democrația constituțională.

Blocul electoral „Alternativa”, condus de Ion Ceban, a reacționat prompt, acuzând Comisia Electorală Centrală de depășirea competențelor sale legale și de substituire a rolului instanțelor de judecată prin stabilirea vinovăției unui concurent electoral fără o procedură contradictorie efectivă. În declarația publicată de această alianță de opoziție se subliniază că „*voința celor peste 88.000 de alegători ai Partidului Politic „Democrația Acasă*” nu poate fi anulată prin decizii administrative arbitrare”, solicitând totodată implicarea misiunilor internaționale de observare electorală pentru monitorizarea „*derapajelor grave de la principiile democratice*”. Această reacție nu este singulară. Numeroși comentatori și actori politici au atras atenția că decizia Comisiei Electorale Centrale are caracterul unei măsuri punitive de natură politică, nu a unei sancțiuni tehnico-juridice justificate. Gravitatea constă nu doar în disproporția evidentă între fapta imputată și consecința aplicată, ci și în riscarea anulării ex post a rezultatelor votului popular, fapt care, dacă s-ar concretiza, ar echivala cu denaturarea directă a voinței suverane a alegătorilor, consacrată de art. 38 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia „voința poporului constituie baza puterii de stat”.

Pe acest fundal, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” acuză deschis pârâta că decizia sa nu are nici motivație juridică, nici una politică, orientată spre excluderea unei formațiuni incomode din spectrul parlamentar, concurent pe dreapta a partidului de guvernare. Liderul partidului, domnul Vasile Costiuc, a declarat că „*inițiativa sancționării a venit în urma unei contestații depuse de Partidul Acțiune și Solidaritate*”, aflat la guvernare, și a avertizat că „Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” cere excluderea sa din campania electorală și anularea mandatelor”.

De altfel, aceste temeri au fost confirmate de acțiunile ulterioare: Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a solicitat oficial Comisiei Electorale Centrale anularea înregistrării concurentului electoral Partidul Politic „Democrația Acasă”, invocând pretinse „încălcări grave” constatate. Chiar dacă Comisia Electorală Centrală a admis că, după alegeri, nu mai are competența legală să anuleze înregistrarea unui concurent, simpla formulare a acestei cereri echivalentă cu excluderea retroactivă a unui adversar politic care a trecut pragul electoral a amplificat percepția publică potrivit căreia sancțiunea avea un scop punitiv și politic, nu unul de corectare administrativă.

În fața posibilității ca voturile obținute de Partidul Politic „Democrația Acasă” să fie invalidate, o parte semnificativă a societății civile, inclusiv analiști cunoscuți pentru poziții critice față de liderul formațiunii, Vasile Costiuc a reacționat public, invocând principiile democratice și caracterul sacrosanct al votului popular.

Valeriu Pașa, președintele comunității WatchDog, unul dintre cei mai activi critici ai discursului lui dlui Vasile Costiuc, a scris într-o postare care a generat ecouri ample: „ (...) *Trebuie anulate mandatele partidului său? Consider că nu.”* În continuare, Pașa a argumentat că *„nu există suficiente dovezi legale pentru o măsură atât de drastică” și că „ce e scos din urna de vot devine sfanți”*. El a subliniat principiul fundamental conform căruia votul exprimat de cetățeni este ireversibil și intangibil, neputând fi ulterior împărțit

artificial în „manipulat” sau „conștient”, întrucât democrația presupune respectarea necondiționată a rezultatului electoral, odată validat de procesul de vot.

Privind în ansamblu, se conturează un consens aproape general printre observatorii independenți asupra faptului că măsurile aplicate Partidului Politic „Democrația Acasă”, deși motivate formal prin constatarea unor nereguli reale - precum promovarea online nedeclarată sau posibile influențe externe au fost excesive și disproporționate în raport cu precedentul administrativ și cu gravitatea faptelor imputate.

În Raportul Misiunii de Observare a Alegerilor al OSCE/ODIHR a menționat, într-un limbaj diplomatic, dar clar, că deși „*autoritățile electorale au demonstrat un nivel înalt de profesionalism și transparență*” însă „*anumite decizii adoptate pe linii de diviziune partizană în chestiuni controversate au ridicat semne de întrebare privind imparțialitatea lor*” (osce.org). Deși raportul nu nominalizează explicit cazul Partidului Politic „Democrația Acasă”, observația se potrivește perfect contextului în care Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea de sancționare a formațiunii: votul a fost divizat clar pe criterii politice, cu 5 membri votând „*pentru*” (majoritatea fiind susținuți de partidele aflate la guvernare), 2 membri abținându-se și unul neparticipând la vot.

O altă problemă fundamentală care iese în evidență din analiza deciziei Comisiei Electorale Centrale o reprezintă tratamentul diferențiat aplicat între „simpatizanți” și „conturi false”, precum și între formele de sprijin extern provenite din spațiul occidental și cele din spațiul estic.

Prin sancționarea Partidului Politic „Democrația Acasă”, Comisia Electorală Centrală a transmis implicit mesajul că până și activitățile voluntare, neplătite, ale simpatizanților postări, videoclipuri, distribuiri sau apeluri la vot- trebuie raportate ca aporturi materiale la campania electorală, în lipsa cărora concurentul ar fi în culpă. În cadrul ședinței din 3 octombrie 2025, vicepreședintele Comisiei, Pavel Postică, a afirmat expres: „*Toate aceste activități de voluntariat trebuie să fie reflectate în raportul financiar, iar dumneavoastră nu ați făcut acest lucru, iată pentru ce aplicăm sancțiunea*.”

Această interpretare extinsă a noțiunii de „*cheltuială electorală*” introduce o confuzie gravă între participarea civică și finanțarea politică. Dacă prezența online a voluntarilor și simpatizanților devine echivalentă cu o formă de sprijin material, atunci, prin analogie, toate partidele ar fi trebuit sancționate, întrucât fiecare formațiune a beneficiat de mobilizare organică pe rețele sociale. Așa cum remarcă unii internauți „*haideți să adunăm toate distribuirile simpatizanților Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate*”. Cu alte cuvinte, Partidul Politic „Democrația Acasă” a fost pedepsit pentru un fenomen generalizat, inerent libertății de exprimare, ceea ce echivalează cu aplicarea unul dublu standard: activismul spontan a fost tolerat la unii, dar tratat ca abatere la alții.

Această abordare este problematică și din perspectivă juridică. Codul electoral și Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale prevăd obligația declarării veniturilor șl cheltuielilor efective, adică a fluxurilor financiare cuantificabile, nu a sprijinului moral sau voluntar. în lipsa unei contraprestații materiale, activitatea simpatizanților nu poate fi asimilată unei „*cheltuieli*” sau „*donații*”, iar sancționarea

pentru neînregistrarea unor contribuții inexistente contravine principiului legalității sancțiunii (*nulla poena sine lege certa*).

Partea reclamantă remarcă asupra caracterului comparativ al reacțiilor instituționale la implicările externe de natură diferită. În cazul Partidului „Democrația Acasă", Serviciul de Informații și Securitate (SIS) a prezentat la Comisiei Electorale Centrale un raport privind „conexiunile dintre Partidul Politic „Democrația Acasă" și liderul AUR România, George Simion", menționând utilizarea infrastructurii media a AUR pentru promovarea formațiunii în Republica Moldova și campanii comune pe TikTok. Aceste acțiuni au fost calificate de SIS drept „*sprijin extern concertat*" și chiar „*amenințare hibridă la adresa procesului electoral*" - o formulare extrem de gravă, care a justificat atitudinea severă a Comisiei Electorale Centrale.

În schimb, interferențele dinspre Federația Rusă, mult mai ample și bine documentate, au fost tratate cu o vizibilă prudență și moderare. Investigațiile jurnalistice și rapoartele ONG- urilor (Ziarul de Gardă, NordNews, Promo-LEX) au detaliat existența rețelei „Evrazia", finanțată de Kremlin, care a oferit servicii de influență digitală în favoarea Blocului Electoral „Patriotic" (PSRM-PCRM) și a Blocului „Alternativa", condus de Ion Ceban. În plus, propaganda pro-rusă difuzată prin Telegram și implicarea lui Ilan Șor în susținerea Partidului „Renaștere" au fost confirmate de autorități și recunoscute public. Cu toate acestea, reacțiile instituționale au fost de o altă natură: măsurile au vizat în principal eliminarea preventivă din cursă a unor concurenți (cum a fost cazul Partidului „Renaștere"), blocarea unor site-uri și ștergerea masivă de conturi false peste 100.000, potrivit autorităților.

În esență, cazul Partidul Politic „Democrația Acasă" relevă nu doar un dublu standard intern (între tratamentul aplicat susținătorilor săi și al celor ai altor partide), ci și un dublu standard extern (între percepția implicărilor dinspre Vest și Est). Ambele aspecte afectează grav încrederea în imparțialitatea și credibilitatea instituțiilor electorale și alimentează suspiciunea că sancțiunea aplicată Partidului Politic „Democrația Acasă" a fost mai degrabă rezultatul unui context politic și geopolitic sensibil decât al unei analize legale riguroase.

Aspecte procedurale:

La 8 octombrie 2025, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, în mod automat-aleatoriu, acțiunea înaintată de Partidul Politic „Democrația Acasă" a fost repartizată spre examinare judecătorului Bagrin Lucia, care face parte din completul de judecători în componența: președintele completului – Sîrbu Victoria, judecător Cașcaval Andrei.

La 9 octombrie 2025, judecătorii Sîrbu Victoria, Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia, au declarat abținere de la examinarea acțiunii în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „Democrația Acasă" către Comisia Electorală Centrală privind anularea pct.10, 16, 17, 18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025 (f. d. 107-109).

În motivarea declarației de abținere, în drept s-a făcut referire la prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) și e) Cod de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi

recuzat dacă: şi-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; are un interes personal, direct sau indirect, în soluţionarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea şi nepărtinirea lui.

Totodată, magistrații a invocat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 9 octombrie 2025 (dosar nr. 3-135/25) s-au expus asupra legalității hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4140 din 3 octombrie 2025, care a servit temei și de aplicare a sancțiunii ulterioare, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 05 octombrie 2025, care constituie obiect de examinare în prezenta speță (dosar nr. 3-136/25).

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 10 octombrie 2025, s-a respins declarația de abținere a judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, Sîrbu Victoria, Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia, de la examinarea acțiunii în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „Democrația Acasă" către Comisia Electorală Centrală privind anularea pct. 10, 16, 17, 18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025.

Concomitent, în ședința de judecată, Completul judiciar a adus la cunoștință părților despre dreptul de a formula cereri de recuzare, însă ultimii nu au făcut uz de acest drept.

Respectiv, Completul de judecată constată că deși magistrații au considerat necesar de se abține de la judecarea prezentei cauze, dar care a fost respinsă, iar părțile nu au înaintat cerere de recuzare, împrejurările date confirmă că aceștea sunt apți să soluționeze cauza în mod obiectiv și imparțial.

În lipsa unei cereri de recuzare din partea părților, după ce instanța a respins abținerea, se prezumă o acceptare tacită a compunerii instanței.

Această lipsă de opoziție poate fi interpretată ca o manifestare de încredere a părților în imparțialitatea judecătorilor și, implicit, în corectitudinea procesului.

Poziția pârâtei:

La 11 octombrie 2025, Comisia Electorală Centrală a depus referință pe marginea cauzei de contencios administrativ intentată la acțiunea Partidului Politic „Democrația Acasă".

În susținerea poziției sale, partea pârâtă a susținut în totalitate hotărârea sa nr. 4148 din 05 octombrie 2025 ca fiind legală, întemeiată și care corespunde în totalitate prevederilor legislației din domeniu.

În opinia pârâtei, temei legal pentru anularea acesteia nu există și nu a fost prezentat de către reclamant. Aceasta cuprinde o examinare completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, iar motivele de fapt și de drept reținute în actul respectiv se disting prin temeinicie, fiind în deplină concordanță cu principiile legalității, imparțialității și securității juridice.

Suplimentar, Comisia Electorală Centrală notează că concurentul electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate" în raportul final a declarat cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare în sumă totală de 9 822 348,20 lei, suportând și declarând organului de control cheltuielile suportate pentru promovarea spoturilor difuzate de persoane incluse pe lista de candidați dar și pagini ale organizațiilor

teritoriale. Reieșind din cele expuse, Comisia a considerat justificat respingerea contestației în temeiul art. 93 alin. (2) lit. f) și 101 alin. (2) Cod electoral nr. 325/2022 ca fiind neîntemeiată.

Totodată, în cazul concurentului electoral Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, Comisia Electorală Centrală a reținut că acesta în raportul final a declarat cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare în sumă totală de 2 123 064,08 lei, suportând și declarând organului de control cheltuielile suportate pentru promovarea spoturilor difuzate inclusiv de persoane incluse pe lista de candidați. Astfel că, Comisia a considerat judicios să respingă contestația în temeiul art. 93 alin. (2) lit. f) și 101 alin. (2) Cod electoral nr. 325/2022 ca fiind neîntemeiată.

Referitor la contestația depusă în privința Blocului Electoral „ALTERNATIVA”, Comisia Electorală Centrală a reținut că fiecare contestatar trebuie să prezinte probe ce confirmă cele invocate, ceea ce nu a fost făcut la prezenta speță. A fost atrasă atenția că blocul respectiv în raportul final a declarat cheltuieli pentru producerea și difuzarea spoturilor publicitare în mărime de 3 521 021,44 lei, declarând cheltuieli pentru materiale promoționale în sumă de 2 450 725,01 lei, toate acestea fiind declarate organului electoral.

În privința concurentului electoral „Partidul Nostru”, Comisia Electorală Centrală a reținut că potrivit art. 70 din Codul electoral, cetățenii au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale, respectiv expunerile pe care cetățenii care nu dețin calitatea de candidat și/sau persoană de încredere pe rețele nu pot fi interpretate ca fiind susținere financiară a unui concurent electoral și viceversa.

Aderent, partea pârâtă a comunicat că același comportament continuu neglijent din partea concurentului electoral Partidul Politic „Democrația Acasă” față de condițiile de finanțare a campaniilor electorale constatat în hotărârea sa nr. 4140 din 3 octombrie 2025, dar și nr. 4148 din 5 octombrie 2025 prin care la fel s-au constatat abateri de la rigorile legale admise de concurentul în cauză.

Prin urmare, având în vedere lipsa suspiciunilor serioase și rezonabile asupra legalității actului și inexistența unui pericol iminent de prejudicii ireparabile, cererea de anulare în parte a hotărârii Comisiei nr. 4148 din 5 octombrie 2025 nu poate fi considerată temeinică, iar menținerea executării acesteia este complet justificată.

În contextul celor expuse, Comisia Electorală Centrală reiterează că în toate acțiunile și deciziile sale, își fundamentează activitatea pe principiile statului de drept, acționând cu rigoare și imparțialitate pentru a asigura respectarea deplină a normelor juridice aplicabile. Comisia Electorală Centrală își asumă un rol crucial în menținerea integrității instituțiilor democratice, asigurând ca toți participanții la procesul electoral respectă regulile și că deciziile sunt luate în mod corect, echitabil, transparent și cu deplină responsabilitate față de interesul public. Astfel, prin aplicarea fără echivoc a prevederilor legale, Comisia contribuie esențial la protejarea și consolidarea încrederii cetățenilor în corectitudinea și legitimitatea procesului electoral ca parte componentă și de bază a creării instituțiilor democratice din țară.

Partea pârâtă conchide că cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Democrația Acasă” este constituită din declarații, fără suport juridic și fără probe pertinente și admisibile în susținerea celor solicitate. Reclamantul nu a adus niciun argument plauzibil care ar demonstra lipsa încălcărilor admise în cadrul perioadei electorale.

Prin urmare, în opinia părții pârâte, motivele invocate de reclamant nu își găsesc confirmare, ceea ce denotă faptul că sunt formale și nu pot pune la îndoială legalitatea actului contestat. Acțiunea înaintată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă integral.

Poziția participanților la proces expusă în cadrul dezbaterilor judiciare:

În ședința de judecată, reprezentanții reclamantului Partidul Politic „Democrația Acasă”, Președintele Partidului, Costiuc Vasile și avocații Straisteanu Doina-Ioana, și Cobîșenco Ion au susținut integral argumentele invocate în acțiune, cu completările ulterioare. Au susținut integral argumentele indicate în motivarea acțiunii și au solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

În ședința de judecată, reprezentanții pârâtei Comisia Electorală Centrală, Hamâc Diana și Burbulea Ion au susținut argumentele indicate în referința depusă și au solicitat respingerea acțiunii formulate de Partidul Politic „Democrația Acasă”.

Aprecierea instanței de judecată:

Studiind materialele cauzei și audiind explicațiile participanților în proces, instanța de judecată constată că acțiunea în contencios administrativ depusă de Partidul Politic „Democrația Acasă” este admisibilă, dar neîntemeiată, din motivele care vor fi prezentate în continuare de Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

Cu referire la admisibilitatea acţiunii:

Potrivit art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Dispoziția art. 17 Cod administrativ prevede că drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Prevederile art. 20 Cod administrativ statuează că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Din interpretarea logico-juridică a normelor citate, rezultă că unul din elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative, or, acțiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

În conținutul acțiunii depuse, reclamantul Partidul Politic „Democrația Acasă” a contestat pct. 10, 16,17,18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale, nr. 4148 din 5 octombrie 2025 prin care: *aplicat sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioada de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”, pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d), art. 58 alin. (1) din Codul electoral nr. 32512022, pct. 72 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023, și pct. 35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025, conform celor constatate in subpunctul 1.2 din partea motivată a prezentei hotărâri; și au fost respinse contestațiile nr. CEC-10AP/94, nr. CEC10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP197 din 5 octombrie2025 înaintate de Partidul Politic „Democrația Acasă”, cu obligarea Comisiei Electorale Centrale să reexamineze contestațiile în modul corespunzător și să emită un act administrativ individual.*

Potrivit art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

La caz, reieșind din obiectul acțiunii se atestă că reclamantul a formulat o acțiune în contestare.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Din această prevedere legală rezultă următoarele elemente definitorii ale unui act administrativ individual, care urmează a fi întrunite cumulativ, după cum urmează: 1. Actul administrativ este o măsură oficială întreprinsă de o autoritate publică în cadrul unei activități administrative; 2. Măsura oficială întreprinsă ține de domeniul dreptului public; 3. Actul administrativ individual se emite pentru reglementarea raporturilor de drept public; 4. Actul administrativ se emite cu scopul de a produce efecte juridice, adică de a reglementa în mod unilateral un caz individual care are ca efect nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor de drept public; 5. Actul administrativ produce efecte în exterior.

Respectiv, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

La caz, se atestă că reclamantul pretinde anularea pct. 10, 16,17,18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025, care în esență reprezintă un act administrativ, efectele juridice ale căruia, se răsfrâng asupra drepturilor reclamantului.

În continuare, potrivit art. 191 alin. (3) Cod administrativ, Curtea de Apel Centru (Chișinău) soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Potrivit art. 98 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod electoral, în ordinea procedurii contenciosului administrativ, Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale.

Conform art. 95 alin. (1) și (8) Cod electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Totodată, se atestă că reclamantul a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31 iulie 2023.

În lumina celor relatate, Completul judiciar concluzionează că acțiunea înaintată de Partidul Politic „Democrația Acasă” a parcurs testul admisibilității, Completul judiciar urmând să examineze cauza în fond.

Analiza fondului acțiunii

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: **respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e)**.

În temeiul art. 225 Cod administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Potrivit art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

În acord cu dispozițiile art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Constituţia Republicii Moldova garantează dreptul de a participa la administraţia publică şi explicit „dreptul de a fi ales” pentru cetăţenii cu drept de vot. Acest drept face parte din nucleul democratic al ordinii constituţionale.

Principalele norme care reglementează alegerile şi sancţiunile administrative sunt Codul Electoral şi reglementările privind finanţarea partidelor şi campaniilor (Legea privind partidele politice; regulamentul Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea activității partidelor politice). Aceste acte prevăd (în termeni generali) posibilitatea aplicării unor sancţiuni administrative pentru încălcări ale regulilor electorale şi de transparenţă financiară.

Orice măsură care „lipseste” o formațiune/persoane de subvenții bugetare are efect concret asupra libertății politice (resurse pentru activitate/viitoare campanii)-deci trebuie urmărită strictitudinea temeiului legal în Cod/Lege/regulament.

Dreptul de a fi ales este prevăzut de articolul 3 din Protocolul nr. 1 la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. CEDO a dezvoltat o jurisprudenţă constantă: statele au o largă marjă de apreciere în organizarea sistemului electoral, dar orice restricţie trebuie să urmărească un „scop legitim”, să respecte „proporţionalitatea” şi „garanţiile esenţiale ale procesului democratic”.

Astfel, Curtea acceptă restricţii rezonabile şi proceduri care protejează integritatea alegerilor (prevenirea fraudei, finanţare ilegală etc.), dar respinge sancţiuni arbitrare, discriminatorii sau excesiv de largi, care subminează pluralismul.

Măsura trebuie să asigure garanţii procedurale: motivare, posibilitate de contestare în faţa unui tribunal independent, proporţionalitate.

Aplicarea testului legalităţii şi proporţionalităţii pentru „lipsirea de alocaţii pe un termen de 12 luni”

Pentru a fi compatibilă cu dreptul intern şi cu jurisprudența CEDO, o astfel de sancţiune trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

1. *Temei legal clar şi previzibil*

- Măsura trebuie stabilită expres în lege (Codul Electoral și Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice) - nu poate fi aplicată arbitrar sau prin „practică administrativă" neprevăzută.

2. *Scop legitim*

- Scopuri admisibile: prevenirea corupţiei electorale, sancţionarea fraudelor financiare, protecţia integrităţii procesului electoral. Măsura trebuie să fie proporţionată cu neregula investigată (ex.: sancțiune pentru nereguli minore în raportare financiară nu poate justifica pierderea subvenţiei pe 12 luni dacă nu există fraudă serioasă).

3. *Necesitate şi proporţionalitate*

CEDO verifică dacă măsura este necesară într-o societate democratică şi nu există o sancţiune mai puţin adecvată. O privare de dreptul de primi subvenții/alocații de la bugetul de stat pe un termen de 12 luni poate fi considerată disproporţionată dacă: (a) este aplicată automat pentru încălcări minore; (b) privează efectiv formaţiunea/candidaţii de posibilitatea reală de a participa la viaţa politică ulterioară; (c) nu se individualizează (măsura afectează toţi membrii/aleşii indiferent de gradul de vină). Garanţiile procedurale (motivare, termen, cale de atac) reduc riscul de constatare a unei încălcări.

4. *Proporţionalitate faţă de efectele asupra pluralismului*

- Statele trebuie să păstreze pluralismul politic. Sancţiunea financiară, aplicată disproporţionat, poate transforma o sancţiune administrativă într-o formă de excludere politică de facto, ceea ce CEDO sancţionează. Comisia de la Veneția și alți observatori recomandă ca sancțiunile care afectează activitatea politică să fie aplicate cu maximă prudență.

5. *Garanţii procedurale*

-hotărârea trebuie adoptată de o autoritate prevăzută de lege (Comisia Electorală Centrală), dar să fie susceptibilă de control judiciar efectiv (instanță independentă) şi de cale de atac. Lipsa controlului judiciar e factor grav de neconstituţionalitate sau incompatibilitate cu Convenţia.

Aplicare uniformă vs. discriminatorie: dacă sancțiunea se aplică selectiv (de ex. doar unor competitori politici), există risc de încălcare a art. 14 Convenţie (tratament discriminator).

Proba și responsabilitatea: trebuie clar stabilit ce fapte atrag măsura (ex.: finanțare ilegală, raportare falsă, cumpărare de voturi) și cine răspunde (persoană fizică, partid, conducerea partidului). Măsura colectivă fără probă individualizată e problematică.

Rezumînd, Colegiu judiciar constată că măsura de a lipsi de alocații de stat pentru 12 luni poate fi conformă atât cu dreptul intern, cât şi cu CEDO numai dacă cumulativ:

1. există un temei clar în lege (Cod Electoral/Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice) care prevede exact fapta sancționată şi natura sancţiunii;

2. sancţiunea urmează unui procedeu transparent, motivat şi susceptibil de control judiciar efectiv;

3. sancţiunea este proporţionată scopului (prevenirea fraudei/protejarea integrităţii), individualizată şi aplicată numai pentru încălcări serioase;

4. nu produce un efect de excludere de facto din viaţa politică şi nu este aplicată discriminatoriu.

Conform art.1 din Codul electoral, **concurent electoral***:* partid politic, bloc electoral și persoană care candidează pentru funcția de deputat în Parlament și sunt înregistrate de Comisia Electorală Centrală- în cazul alegerilor parlamentare.

Comisia Electorală Centrală- autoritate publică independentă și apolitică, înființată pentru realizarea politicii electorale, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor, supravegherea și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

De asemenea, conform art. 18 din Codul electoral, misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în cadrul unor alegeri libere și corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

În corespundere cu prevederile art. 26 alin. (1) lit. c) și d) și art. 59 din Codul electoral, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală colectează și sistematizează rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale prezentate de concurenții electorali, analizează și verifică informația din acestea, ulterior adoptă hotărâri executorii privind rezultatele verificării.

Articolul art. 32 alin. (1) Cod electoral statuează că Comisia Electorală Centrală adoptă hotărâri cu votul majorității absolute a membrilor săi. Hotărârile de modificare și de abrogare a hotărârilor adoptate anterior se adoptă în aceleași condiții.

În temeiul art. 54 alin. (5) lit. b) Cod electoral, se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale de către: persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova;

Potrivit art. 58 Cod electoral, (1) Partidele politice și blocurile electorale care desemnează candidați în alegeri, concurenții electorali, participanții la referendum și grupurile de inițiativă, a căror activitate de campanie electorală sau colectare a semnăturilor implică resurse financiare și materiale, prezintă rapoarte care vor conține informații despre veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, precum și numele și prenumele donatorului, numărul de identificare de stat (IDNP), domiciliul, ziua, luna și anul nașterii, locul de muncă, funcția deținută (ocupația/genul de activitate), după caz, calitatea de membru de partid, surse de venit sau finanțare ale donatorului – în cazul persoanei fizice, sau denumirea și numărul de identificare de stat (IDNO) – în cazul persoanei juridice. Modelul rapoartelor, precum și procedura de completare și prezentare a acestora se aprobă de către Comisia Electorală Centrală.

(2) Serviciile și acțiunile prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. b), prestate gratuit de persoane fizice și juridice, se evaluează de către fiecare dintre acestea la prețul mediu pe piață și se indică obligatoriu în raportul financiar conform procedurii stabilite prin regulamente aprobate de Comisia Electorală Centrală.

(3) În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale, regionale, locale și al referendumurilor, indiferent de tipul acestora, partidele politice și blocurile electorale care desemnează candidați în alegeri, participanții la referendum, grupurile de inițiativă, candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova, precum și candidații independenți, cu excepția celor prevăzuți la alin. (4), prezintă Comisiei Electorale Centrale rapoartele despre veniturile acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală, respectiv, în perioada de activitate a grupurilor de inițiativă, sub semnătura persoanelor responsabile, cu respectarea următoarelor termene: a) săptămânal, conform graficului aprobat de comisie în programul calendaristic; b) în termen de 3 zile după ziua votării (ziua de miercuri), pentru întreaga campanie electorală (raport final); c) în cazul grupurilor de inițiativă, raportul final pentru întreaga perioadă de activitate a grupului de inițiativă se depune în termen de cel mult 3 zile de la data de prezentare sau, după caz, de la data-limită de prezentare a listelor de subscripție la comisie.

(5) Rapoartele privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se prezintă utilizând obligatoriu metode automatizate de raportare electronică, prin subsistemul informatic „Control financiar”, parte componentă a Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri”, iar la solicitarea Comisiei Electorale Centrale- și pe suport de hârtie.

(6) Rapoartele privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, primite în condițiile alin.(3) și (4), sunt verificate în prealabil de Comisia Electorală Centrală sau, după caz, de consiliul electoral de circumscripție în ceea ce privește caracterul complet al informației și corespunderea cu cerințele de întocmire a acestora.

(7) Dacă informația prezentată de către grupul de inițiativă, concurentul electoral, participantul la referendum în condițiile alin.(1) și (2) este incompletă și/sau eronată, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție are dreptul să solicite subiectului care le-a prezentat date și/sau documente suplimentare, iar acesta este obligat să le prezinte în termenul indicat, dar nu mai târziu de 48 de ore din momentul solicitării.

(8) În termen de cel mult 24 de ore de la recepționarea și acceptarea rapoartelor, verificate în condițiile alin. (6), Comisia Electorală Centrală le va plasa pe pagina sa web oficială, respectând legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal, iar consiliile electorale de circumscripție le vor expedia Comisiei Electorale Centrale și autorităților administrației publice locale corespunzătoare spre publicare pe paginile lor web oficiale în aceleași condiții.

(10) Rapoartele privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale sunt verificate și analizate de comisie sau, după caz, de consiliul electoral de circumscripție, care adoptă o hotărâre în acest sens.

(11) În scopul verificării și examinării rapoartelor, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție are dreptul să solicite și să primească de la persoane fizice și juridice, indiferent de forma de organizare a persoanei juridice, informații necesare în limita competențelor (inclusiv date cu caracter personal, informații atribuite la secret comercial, bancar, fiscal etc.). Subiecții sesizați sunt obligați să prezinte

informațiile solicitate în termenul stabilit, dar nu mai târziu de 48 de ore din momentul înregistrării solicitării. La cerere și în funcție de natura informației solicitate, acest termen poate fi extins de către Comisia Electorală Centrală sau, după caz, de consiliul electoral de circumscripție, însă, în total, termenul acordat nu va depăși 3 zile.

(12) Pentru elucidarea suspiciunilor rezonabile, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție poate colabora cu sau sesiza autoritățile publice care dețin sisteme informaționale publice și/sau au atribuții de control, în vederea prezentării informațiilor necesare sau a efectuării unor verificări suplimentare, în limita competențelor funcționale ale acestor autorități.

În conformitate cu prevederile art. 59 Cod electoral, (1) Supravegherea și controlul finanțării partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale au scopul de a verifica modul în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum respectă cadrul normativ în perioada în care își desfășoară activitatea, inclusiv prin verificarea corectitudinii, a caracterului complet al informațiilor și a termenului prezentării rapoartelor financiare cu anexele de rigoare, în limitele celor declarate și prezentate de subiect.

(2) Controlul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale are scopul de a verifica modul în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum respectă cadrul normativ în perioada în care își desfășoară activitatea, inclusiv prin verificarea conținutului rapoartelor financiare și a documentelor primare contabile, sub aspectul corespunderii activităților de campanie desfășurate și reflectării tuturor veniturilor și cheltuielilor din perioada activității grupurilor de inițiativă și din campania electorală.

(3) Supravegherea și controlul privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale sunt realizate la sediul comisiei sau la fața locului. În cazul manifestării dezacordului de către entitatea supusă controlului sau proprietarul (administratorul) imobilului unde urmează a fi desfășurat controlul la fața locului, se va înainta o acțiune în instanța de judecată de autorizare a controlului financiar la fața locului fără acordul entității supuse controlului sau al proprietarului (administratorului) imobilului.

(4) Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție aprobă, prin hotărâre, rezultatele supravegherii sau ale controlului finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, acestea fiind reflectate în raportul cu privire la rezultatele alegerilor.

(5) Controlul privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează în baza unui ansamblu de metode și prevede operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor acestuia, cum ar fi: verificarea faptică, verificarea documentară, verificarea totală, verificarea parțială, verificarea tematică, verificarea operativă, verificarea prin contrapunere. Rezultatele controlului se aduc la cunoștință în termen de 6 luni din momentul confirmării rezultatelor alegerilor, care poate fi prelungit la necesitate.

(6) Procesul de planificare, organizare și desfășurare a controlului privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale este stipulat în regulamente aprobate de Comisia Electorală Centrală.

7) În procesul de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală poate solicita documente și/sau explicații suplimentare pe care le consideră necesare, iar persoanele responsabile sunt obligate să le prezinte în termenele stabilite de comisie.

(8) Supravegherea și controlul privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale pot fi efectuate repetat în cazul în care, ulterior, au fost depistate circumstanțe noi ce atestă existența unor semne de încălcare a cadrului normativ.

(9) Controlul repetat privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale poate fi efectuat inclusiv în cadrul examinării contestațiilor și a sesizărilor.

(10) Controlul repetat privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

Conform art. 102 Cod electoral, (1) Persoanele fizice și juridice, grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum, precum și alți subiecți implicați în procesul electoral care încalcă prevederile actelor normative în domeniul electoral, împiedică exercitarea liberă a drepturilor electorale, împiedică activitatea organelor electorale poartă răspundere în conformitate cu legislația.

(2) Pentru încălcarea actelor normative în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție, din oficiu sau în temeiul cererii formulate de o altă autoritate competentă ori la cererea contestatarilor, poate aplica sau solicita aplicarea următoarelor sancțiuni de bază sau complementare:

a) avertismentul;

b) privarea de timpii de antenă gratuiți și/sau contra plată pentru o perioadă de la 24 până la 48 de ore, care poate fi aplicată doar după ce a fost dată sancțiunea sub formă de avertisment; c) lipsirea de alocații de la bugetul de stat;

c^1) lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la scrutinul în care este înregistrat în calitate de concurent electoral;

d) sancțiunea contravențională care, conform Codului contravențional, ține de competența Comisiei Electorale Centrale;

e) anularea înregistrării, a acreditării sau a confirmării subiecților electorali;

f) solicitarea radierii din oficiu a partidelor politice în condițiile Legii nr. 294/2007 privind partidele politice.

(4) Comisia Electorală Centrală aplică partidelor politice înregistrate în calitate de concurenți electorali sancțiunea complementară privind lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 2 luni până la un an doar în cazul aplicării repetate a sancțiunii sub formă de avertisment în cursul unei perioade electorale pentru încălcări privind finanțarea grupurilor de inițiativă și/sau a campaniei electorale.

Potrivit Regulamentului privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185 din 18 august 2023:

Pct. 1. Prezentul regulament stabilește condițiile și modul de susținere financiară a activității de colectare a semnăturilor în susținerea candidaților la o funcție publică electivă și a campaniilor electorale ale concurenților electorali, procedurile de prezentare a rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, de supraveghere și control privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și a concurenților electorali/participanților la referendum, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

Pct. 4. alocații – surse financiare acordate de la bugetul de stat partidului politic pentru finanțarea activității acestuia, în funcție de rezultatele obținute în alegeri, în temeiul art. 27 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice;

Pct. 15. Finanțarea campaniilor electorale se efectuează cu respectarea următoarelor condiții: 1) În termen de 3 zile după înregistrare la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripție, concurentul electoral sau participantul la referendum deschide la bancă un cont „Fond electoral”, ale cărui mijloace se utilizează în exclusivitate pentru finanțarea activităților de campanie. Deschiderea și închiderea contului bancar este cu titlu gratuit. 2) Băncile deschid concurentului electoral sau participantului la referendum un cont „Fond electoral”, în termen de 3 zile de la depunerea cererii la bancă. 3) În cazul partidelor politice și blocurilor electorale, care intenționează să se înregistreze în alegeri, contul „Fond electoral” poate fi deschis și până la înregistrarea acestora. Încasările mijloacelor bănești pe acest cont se fac doar după înregistrarea concurentului electoral sau participantului la referendum. Transferurile mijloacelor bănești de pe acest cont se fac doar după ce concurentul electoral sau participantul la referendum va fi înregistrat, dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua alegerilor. 4) În campania electorală, competitorii electorali au dreptul să accepte donații doar pe contul „Fond electoral”. 5) În decurs de 24 de ore de la deschiderea contului bancar, concurentul electoral, participantul la referendum și/sau trezorierul acestuia comunică în scris Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, consiliului electoral de circumscripție datele bancare respective. 6) Concurentul electoral sau participantul la referendum care nu își deschide la bancă un cont „Fond electoral” informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție în termen de 3 zile de la înregistrarea sa și desfășoară doar activități de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare. 7) Concurentul electoral sau participantul la referendum desemnează și prezintă pentru confirmare un trezorier, care asigură întocmirea rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale și prezentarea acestora în termen. Trezorierul se desemnează în baza unui contract, care se prezintă pentru confirmare organului electoral respectiv.

Pct.72. Raportul privind finanțarea campaniei electorale, conform modelului din anexa nr. 6, trebuie să conțină în special informația privind: tabelul generalizator al rulajului veniturilor și cheltuielilor, registrul donațiilor rambursate ca urmare a depășirii

plafoanelor stabilite în conformitate cu prevederile Codului electoral, veniturile acumulate de concurentul electoral, sursa acestora și registrul donatorilor, cheltuielile detaliate și destinația acestora, inclusiv cheltuielile separate pe fiecare circumscripție, precum și registrul privind persoanele care desfășoară activitate de voluntariat.

Prin urmare, respectarea normelor privind finanțarea partidelor politice constituie o condiție necesară pentru asigurarea caracterului democratic al alegerilor și pentru menținerea încrederii cetățenilor în procesul electoral. Partidele politice sunt entitățile de bază care reprezentă mecanismele prin care se formează și se exercită puterea în stat. În aceste condiții, orice vicii în activitatea lor financiară nu doar compromit corectitudinea competiției electorale, ci și afectează însăși legitimitatea instituțiilor publice alese.

Astfel, prin prisma cadrului legal enunțat se reține că Raportul privind finanțarea campaniei electorale reprezintă un document obligatoriu prin care concurenții electorali declară proveniența și modul de utilizare a mijloacelor financiare destinate activităților electorale.

Conform prevederilor Codului electoral al Republicii Moldova și Regulamentului Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea campaniilor electorale, fiecare concurent este obligat să prezinte Comisiei Electorale Centrale rapoarte periodice și finale despre veniturile și cheltuielile efectuate în campanie.

Necesitatea prezentării acestui raport derivă din principiile transparenței, egalității șanselor și responsabilității concurenților electorali. Prin verificarea acestor rapoarte, Comisia Electorală Centrală asigură că resursele financiare sunt utilizate legal, că nu se admite finanțarea ilegală sau din surse externe interzise, și că toți participanții beneficiază de condiții egale în competiția electorală.

Prezentarea corectă și la timp a raportului constituie o garanție a respectării dreptului de a fi ales, întrucât doar concurenții care respectă regulile de finanțare pot continua legal campania și pot fi validați în procesul electoral. Nerespectarea obligației de raportare poate duce la sancțiuni- avertismente, amenzi sau chiar excluderea din cursa electorală- ceea ce subliniază importanța acestui mecanism în menținerea integrității procesului democratic.

Competențe instituționale și procedura de aplicare a sancțiunilor.

Comisia Electorală Centrală este autoritatea publică însărcinată cu supravegherea respectării legislației electorale, inclusiv a normelor de finanțare a campaniilor. Comisia Electorală Centrală are atât atribuții preventive (de informare, avizare a conturilor de campanie, monitorizare a rapoartelor financiare), cât și atribuții de control și sancționare. Astfel, dacă în timpul campaniei CEC constată abateri, aceasta poate emite acte administrative cu caracter obligatoriu prin care dispune măsuri corective sau sancționatorii.

Prin urmare, Comisia Electorală Centrală este organul care decide, în primă instanță, aplicarea sancțiunii în privința unui concurent electoral, în temeiul art. 102 Cod electoral, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale.

În esență, legislația oferă Comisiei Electorale Centrale instrumentele necesare pentru a interveni prompt și eficient împotriva oricărei amenințări la adresa legalității

alegerilor, asigurând prin aceste competențe că regulile privind finanțarea și conduita în campanie nu rămân doar teoretice, ci pot fi impuse în practică.

Prin urmare, hotărârea Comisiei Electorale Centrale, în partea contestată este fundamentată legal, urmând instanța să se expună în continuare asupra legalității și proporționalității măsurii aplicate.

Cu raportare la speţa în cauză, Completul judiciar reţine că prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 77 din 17 aprilie 2025, publicat la 18 aprilie 2025 în Monitorul Oficial Nr. 190-192 art. 221, a fost stabilită data de 28 septembrie 2025 pentru desfășurarea alegerilor parlamentare.

Astfel, pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, termenele de depunere a rapoartelor sunt prevăzute la pct. 73 din Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare şi desfășurare a alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 3601/2025, după cum urmează: săptămânal, după deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral", în zilele de luni-01.09, 08.09, 15.09, 22.09, 29.09, până la ora 23:59:59, pentru întreaga săptămână de raportare precedentă, precum și în termen de 3 zile după ziua votării -1 octombrie 2025, pentru întreaga campanie electorală (raport final).

Prin urmare, au avut obligația de a depune rapoartele privind finanțarea campaniei electorale toți concurenții electorali înregistrați pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

În ordine succesivă, Completul judiciar relevă că potrivit pct. 3 și 6 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale, **nr. 4054 din 23 septembrie 2025,** s-a dispus: „*se aplică sancțiunea avertismentului concurentului electoral, Partidului Politic „Democrația Acasă", conform celor constatate în subpunctele 12 și 14 din partea motivată a prezentei hotărâri*"; *se obligă Partidul Politic „Democrația Acasă" să înlăture neconformitățile constatate în subpunctele 15 și 16 din partea motivată a prezentei hotărâri, în termen de 24 de ore de la publicarea prezentei hotărâri, cu rezerva anulării înregistrării acestuia".*

Potrivit pct. 4 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale, **nr. 4135 din 1 octombrie 2025** s-a dispus: „*Se constată încălcarea art. 54 alin. (5) lit. b) din Codul electoral nr. 325/2022 de către concurentul electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă", conform celor constatate în subpunctul 3.2 din partea motivată a prezentei hotărâri,* ***se aplică acestuia sancțiunea avertismentului*** *pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) din Codul electoral nr. 325/2022 și* ***se obligă să prezinte raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale la situația din 22 septembrie 2025****, în termen de 48 ore de la adoptarea prezentei hotărâri".*

Iar, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale **nr. 4148 din 05 octombrie 2025***, pct. 10, 16,17,18 și 19, s-a s-a aplicat sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioada de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă", pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d), art. 58 alin. (1) din Codul electoral nr. 32512022, pct. 72 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023, și pct. 35*

din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025, conform celor constatate in subpunctul 1.2 din partea motivată a prezentei hotărâriși s-au respins contestațiile nr. CEC-10AP/94, nr. CEC10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP197 din 5 octombrie2025 înaintate de Partidul Politic „Democrația Acasă", cu obligarea Comisiei Electorale Centrale să reexamineze contestațiile în modul corespunzător și să emită un act administrativ individual.

În prezenta speță, reclamantul constestă legalitatea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 05 octombrie 2025, în partea pct. 10, 16,17,18 și 19 din hotărâre.

Respectiv, în urma analizei rapoartelor financiare și a verificărilor efectuate de Comisie privind activitatea de promovare și cheltuielile electorale ale concurentului electoral Partidul Politic „Democrația Acasă" pentru săptămâna a cincea de raportare (22-28.09.2025), s-a constatat că la situația din **29 septembrie 2025**, raportul privind finanțarea campaniei electorale prezentat de către concurentul electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă", conține date despre sold la începutul perioadei în mărime de 41 980,26 lei și venituri în sumă de 4 000,00 lei din mijloace financiare provenite din donații de la persoane fizice membri de partid. Declarațiile privind mijloacele bănești în mărime de 4 000 lei depuse în contul „Fond electoral" pe 24 septembrie 2025 au fost prezentată Comisiei, în termen. Cheltuieli s-au efectuat în sumă mărime de 30 589,10 lei, pentru materiale promoționale, pentru organizarea activităților cu caracter politic și electoral, cheltuieli de protocol, birotică și comision bancar și cheltuieli de combustibili/carburanți și transport.

În același timp, Comisia a constatat că cheltuieli de mijloace financiare eventual suportate pentru publicitate pe rețele sociale (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok etc.) și cheltuieli pentru publicitate în rețeaua internet (plasarea publicităţii pe paginile web ale agenţilor economici, instituţiilor, organizaţiilor şi pe alte platforme on-line) în raportul prezentat de către concurentul electoral, Partidul Politic „Democraţia Acasă", pentru săptămâna a cincea de raportare, nu sunt arătate.

În biblioteca de reclame „Meta", date despre publicitate în numele și pentru concurentul electoral, Partidul Politic „Democraţia Acasă", săptămâna a cincea de raportare nu au fost identificate.

Pe platforma „Google Ads Transparency" nu au fost identificate reclame în numele și pentru concurentul electoral, Partidul Politic „Democraţia Acasă".

Totodată, Comisia a reținut că conform datelor din raportul privind finanțarea campaniei electorale prezentat de către concurentul electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă", pentru situația din 29 septembrie 2025 (perioada 22-28 septembrie 2025) cheltuieli de mijloace financiare eventual suportate pentru publicitate pe rețele sociale (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok etc.) și cheltuieli pentru publicitate în rețeaua internet (plasarea publicității pe paginile web ale agenţilor economici, instituţiilor, organizaţiilor şi pe alte platforme on-line) nu sunt arătate.

În continuare, Comisia Electorală Centrală a reținut că anterior, prin hotărârile nr. 4135 din 1 octombrie 2025 și 4140 din 3 octombrie 2025, a analizat și s-a pronunțat cu privire la situațiile de desfășurare a campaniilor mediatice prin intermediul conturilor

suspecte sau fictive, utilizare a serviciilor prestate cu titlu gratuit de către susținători, fără evaluarea financiară a activității acestora și fără a le include în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale, cu implicarea unei persoane oficiale străine, indezirabile pe teritoriul Republicii Moldova, prin intermediul canalelor digitale opace, lipsite de identificare clară și responsabilitate financiară.

În consecință, asupra abaterilor similare, Comisia Electorală Centrală a considerat justificat și proporțional să se limiteze la sancțiunile deja aplicate prin hotărârile numite, chiar dacă asemenea fapte și situații au avut loc și în ultima săptămână de raportare financiară, inclusiv în ziua alegerilor.

În acest context, Comisia a stabilit că potrivit încălcărilor constatate, agentul constatator al Comisiei va iniția în privința concurentului electoral, Partidul Politic „Democraţia Acasă", proces contravențional conform componenței contravenționale prevăzute de art. 481 alin. (6) din Codul contravențional (denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației în raportul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și în raportul privind finanțarea campaniei electorale).

La fel, Comisia Electorală Centrală a stabilit că registrul privind persoanele care desfășoară activitatea de voluntariat conține 3 voluntari a căror activitate este evaluată la 12 000 lei. Soldul mijloacelor financiare la sfârșitul perioadei constituie 15 391,16 lei.

În continuare, Comisia Electorală Centrală a reținut că Raportul final privind finanțarea campaniei electorale prezentat de către concurentul electoral, Partidul Politic „Democraţia Acasă", conține venituri în sumă totală de 204 820,00 lei, provenite din mijloace financiare provenite din donații de la persoane fizice membri de partid în sumă de 149 620,00 lei, din mijloace financiare primite din partea altor persoane fizice cu venituri din țară în sumă de 25 200,00 lei și din mijloace financiare primite din partea altor persoane fizice cu venituri din afara țării în sumă de 30 000,00 lei. Venituri și cheltuieli din donații de la persoane fizice sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii gratuite ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață, evaluate în sumă totală de 995,00 lei. Cheltuieli s-au făcut în sumă totală de 204 820,00 lei, dintre care pentru materiale promoționale, pentru organizarea activităților cu caracter politic și electoral, pentru telecomunicații și dezvoltarea aplicațiilor sau a paginilor web necesare activității concurentului electoral, cheltuieli de protocol, birotică și comision bancar, pentru combustibili/carburanți și transport, pentru consultanța juridică, achitarea onorariilor avocaților, ale executorilor și ale experților, pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare şi/sau cursuri de instruire desfășurate pe teritoriul țării și alte cheltuieli.

Iar, Registrul privind persoanele care au desfășurat activitatea de voluntariat în perioada campaniei conține înregistrări cu privire la 3 voluntari a căror activitate a fost evaluată cu 37 300 lei.

Aici, Comisia Electorală Centrală a evidențiat faptul că în Registrul privind persoanele care desfășoară activitatea de voluntariat, la raportul final, nu au fost înscrise date cu privire la reprezentanții acestuia în organele electorale, deși Comisia a confirmat un reprezentant, iar consiliile electorale au confirmat 90 de reprezentanți, după cum

urmează: 1 de CECER Căușeni nr. 10, 4 de CECER Cimișlia nr. 11, 2 de CECER Fălești nr. 17, 78 de CECE Străinătate nr. 38, 4 de CECER Șoldănești nr. 31, 1 de CECER Ștefan Vodă nr. 32 și 1 de CECER Edineț nr. 16.

Prin urmare, Comisia Electorală Centrală a stabilit că date privind 91 de reprezentanți nu se regăsesc în raportul financiar prezentat.

Potrivit pct. 35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 3636/2025, activitatea reprezentanților pe bază de voluntariat este evaluată de subiectul care l-a desemnat, iar suma evaluată este indicată în raportul financiar.

Conform pct. 36 din același regulament, această activitate se evaluează pentru întreaga perioadă a acesteia luând ca bază salariul mediu lunar pe economie pentru anul respectiv, conform proporțiilor arătate în acest punct în funcție de organul electoral în care și-a realizat activitatea reprezentantul.

Având în vedere că raportul financiar nu conține informații pentru activitatea a 91 de reprezentanți, Comisia a considerat judicios de a aplica o sancțiune concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”, pentru nerespectarea art. 58 alin. (1) din Codul electoral, pct. 72 din regulament și pct. 35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 3636/2025.

În finalitatea abaterilor constate de către Comisia Electorală Centrală, în vederea atingerii scopului legitim de a fi respectate prevederile legale, luând în considerare caracterul grav al încălcării și comportamentul continuu neglijent față de condițiile de finanțare reglementate de cod, Comisia a considerat rezonabil de a-i aplica concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”, sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioadă de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d) din Codul electoral nr. 325/2022.

Aderent, Comisia Electorală Centrală a relevat că în raportul final, pentru publicitatea difuzată pe rețele sociale (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok etc.) și publicitate în reţeaua internet (plasarea publicităţii pe paginile web ale agenţilor economici, instituţiilor, organizaţiilor şi pe alte platforme on-line), pentru întreaga campanie electorală concurentul electoral, Partidul Politic „Democraţia Acasă”, nu a raportat cheltuieli. Soldul mijloacelor financiare la sfârșitul perioadei este de 0,00 lei.

Completul judiciar menționează că potrivit art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d) din Codul electoral nr. 325/2022, este interzisă finanțarea ori susținerea materială, sub orice formă, a campaniilor electorale de către persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova și este interzis concurenților electorali, participanților la referendum și grupurilor de inițiativă: să folosească fonduri financiare și materiale nedeclarate sau să depășească cheltuielile peste plafonul general stabilit la art. 53.

Prin urmare, Completul judiciar consideră că Comisia Electorală Centrală just a concluzionat că Partidul Politic „Democrația Acasă” nu a respectat prevederile art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d) din Codul electoral și a dispus aplicarea sancțiunii.

Conform pct. 35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 3636/2025, activitatea reprezentanților pe baza de voluntariat este evaluată de subiectul care la desemnat, iar suma evaluată este indicată în raportul financiar, iar conform pct. 36 din același regulament, această activitate se evaluează pentru întreaga perioadă a acesteia luând ca bază salariul mediu lunar pe economie pentru anul respectiv, conform proporțiilor arătate în acest punct în funcție de organul electoral în care și-a realizat activitatea reprezentantul.

Cu referire la argumentul reclamantului prin care se invocă că în raportulfinal au fost reflectați toți reprezentații concurentului electoral, Colegiul judiciar reține că în cadrul Registrului privind persoanele care au desfășurat activitatea de voluntariat, parte a raportului final prezentat de Partidul Politic „Democrația Acasă", la 2 octombrie 2025, au fost indicați doar 3 voluntari a căror activitate a fost evaluată cu 37 300,00 lei.

Respectiv, Comisia Electorală Centrală just a reținut că concurentul electoral-Partidul Politic „Democrația Acasă" nu a reflectat nici un reprezentant, deși la solicitarea acestuia au fost adoptate hotărâri de confirmare a reprezentanților concurentului de către Comisia Electorală Centrală a unui reprezentat și, respectiv, de consiliile electorale de circumscripție electorală a 90 de reprezentanți, după cum urmează: 1 de CECER Căușeni nr. 10. 4 de CECER Cimișlia nr. 11, 2 de CECER Fălești nr. 17, 78 de CECE Străinătate nr. 38, 4 de CECER Șoldănești nr. 31, 1 de CECER Ștefan Vodă nr. 32 și 1 de CECER Edineț nr. 16.

Astfel, în condițiile descrise, Comisia Electorală Centrală neîndoielnic a constatat că 91 de reprezentanți nu au fost reflectați de Partidul Politic „Democrația Acasă" în raportul financiar prezentat, fapt pentru care în privința Partidului Politic „Democrația Acasă" a fost aplicată sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioadă de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026.

De altfel, Completul judiciar remarcă că ulterior, la 05 octombrie 2025, după aprobarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale, de sancționare, Partidul Politic „Democrația Acasă" a prezentat raportul corectat, în care reflectă reprezentanți în Registrul privind persoanele care au desfășurat activitatea de voluntariat, fapt ce demonstrează indubitabil că nu s-a conformat exigențelor legale și nu a prezentat raportul corectat în termen.

Mai mult ca atît, în cadrul ședinței de judecată reprezentanții reclamantului au confirmat că nu au prezentat raportul financiar cu informații pentru activitatea a 91 de reprezentanți, considerînd că acest fapt a fost omis din eroare.

Referitor la proporționalitatea aplicării sancțiunii, Completul specializat relevă că hotărârea Comisiei Electorale Centrale, **nr. 4135 din 1 octombrie 2025,** a fost contestată de către Partidul Politic „Democrația Acasă" și menținută prin hotărârea Curții de Apel Centru din 6 octombrie 2025 (dosar nr. 3-130/25) și prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2025.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că din motivarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4135 din 1 octombrie 2025 rezultă în mod clar că Partidul Politic

„Democrația Acasă” a fost criticat de nedeclararea banilor sau a serviciilor prestate gratuit în legătura cu promovarea pe TikTok în perioada 15-21.09.2025 prin intermediul celor 17 conturi.

La fel, din conținutul hotărârii nr. 4135 din 1 octombrie 2025, rezultă în afara oricărui dubiu că Comisia Electorală Centrală a efectuat și o cercetare proprie și independentă, raportându-se la ansamblul probelor și circumstanțelor obiective constatate în perioada electorală. Raportul menționat a avut cel mult un rol informativ, auxiliar, fără a constitui baza unică sau determinantă a concluziilor Comisiei.

Comisia Electorală Centrală, în virtutea competenței sale conferite de Codul electoral, a examinat nemijlocit comportamentul mediatic în privința concurentului electoral Partidul Politic „Democrația Acasă”, prin coroborarea mai multor elemente de fapt: activitatea concertată a unui număr semnificativ de conturi pe platforma TikTok care difuzau conținut politic favorabil Partidului Politic „Democrația Acasă”, coincidența temporală și tematică a acestor materiale cu mesajele oficiale de campanie ale formațiunii, precum și vizibilitatea mediatică disproporționată de care aceasta a beneficiat, în lipsa unei raportări financiare corespunzătoare.

Astfel, din analiza materialelor difuzate pe rețelele de socializare s-a constatat că materialele video erau însoțite de hashtag-ul #vasilecostiuc, ceea ce demonstrează o asociere directă și explicită cu liderul Partidului Politic „Democrația Acasă” și, implicit, cu mesajul electoral promovat de formațiune. Imaginea lui Vasile Costiuc a fost puternic asociată cu Partidului Politic „Democrația Acasă”, alți membri ai partidului fiind mult mai puțin vizibili în această campanie. Utilizarea repetată și sistematică a aceluiași hashtag, în corelație cu simbolurile, sloganurile și temele de campanie ale partidului, relevă existența unei campanii coordonate de promovare online, având ca scop amplificarea vizibilității candidatului și a formațiunii politice în mediul virtual. Prezența constantă a hashtag-ului #vasilecostiuc constituie un indicator obiectiv al caracterului concertat și direcționat al campaniei mediatice, confirmând legătura directă dintre activitatea de promovare online și concurentul electoral vizat

La examinarea în ordine de recurs, Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 12 octombrie 2025 a reținut că numărul clipurilor produse într-o perioadă scurtă de timp, coroborat cu numărul etichetărilor pe rețeaua TikTok în aceeași perioadă de timp în ajunul alegerilor, precum și etichetarea identică de un număr anormal de mare de utilizatori TikTok nu poate fi explicată prin serviciile gratuite prestate de susținătorii partidului fără coordonarea cu Partidului Politic „Democrația Acasă”, ci printr-o strategie planificată de care conducerea partidului nu putea să nu cunoască și care inevitabil a implicat resurse financiare.

În continuare, instanța superioară a punctat că nu este posibilă disocierea partidului de această campanie și raportarea de către partid a acestui comportament la Comisia Electorală Centrală. Din contra, Partidul Politic „Democrația Acasă” putea fi unicul beneficiar al acestei campanii, prin urmare, în lipsa unei disocieri, un partid poate fi somat să explice acest comportament de pe rețelele sociale. În lipsa unor explicații plauzibile din partea partidului, este rațional ca partidul să poarte răspundere pentru el.

În acest sens, Comisia Electorală Centrală a stabilit că, în mod rezonabil, că menținerea și funcționarea constantă a unei rețele coordonate de 17 conturi active presupune un suport financiar și logistic evident, care, potrivit art. 57 alin. (1) lit. b) din Codul electoral, reprezintă o formă de donație sub formă de servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea de piață.

Prin urmare, activitățile enunțate urmau a fi evaluate la prețul mediu de piață și raportate financiar, conform art. 58 alin. (2) din același cod, care impune reflectarea obligatorie a tuturor serviciilor prestate gratuit în perioada electorală. Neincluderea acestor servicii și acțiuni de susținere mediatică în raportul financiar al concurentului electoral constituie o abatere clară de la cerințele cadrului normativ, întrucât contravine dispozițiilor art. 57 alin. (1) lit. b) și art. 58 alin. (2) din Codul electoral, care impun obligația expresă a concurenților electorali de a evalua și reflecta în rapoartele financiare toate bunurile, serviciile și lucrările primite cu titlu gratuit sau în condiții mai avantajoase decât cele de piață.

Prin prisma art. 102 din Codul electoral, nereflectarea cheltuielilor aferente campaniei mediatice constituie o formă de eludare a regulilor privind transparența și controlul finanțării electorale. Comisia Electorală Centrală era nu doar îndreptățită, ci și obligată să intervină, aplicând sancțiunea corespunzătoare pentru faptele constatate.

Aderent, deși Partidul Politic „Democrația Acasă” a susținut că pe TikTok nu poate fi plătită publicitatea politică, fapt ce confirmă lipsa cheltuielilor partidului pentru clipurile postate pe TikTok, la caz, Curtea Supremă de Justiție a subliniat că Partidul Politic „Democrația Acasă” a fost criticat pentru nedeclararea serviciilor gratuite sau a cheltuielilor pentru crearea clipurilor distribuite și, eventual, pentru viralizarea lor pe TikTok.

Prin urmare, în situații obișnuite, asemenea cheltuieli ar fi făcute pentru activitățile de promovare invocate de Comisia Electorală Centrală, chiar dacă acestea nu ar fi fost plătite direct la TikTok de către partid.

La caz, Colegiul judiciar menționează că deși potrivit pct. 4 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale, nr. 4135 din 1 octombrie 2025, *....s-a obligat să prezinte raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale la situația din 22 septembrie 2025, în termen de 48 ore de la adoptarea prezentei hotărâri*, concurentul electoral Partidul Politic „Democrația Acasă” nu s-a conformat, fapt ce a servit temei de aplicare a altei sancțiuni prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025. Or, reclamantul Partidul Politic „Democrația Acasă” deși vădit ignoră circumstanțele care au stat la baza aplicării sancțiunii în privința sa, nu neagă că nu s-a conformat solicitării Comisiei Electorale Centrale, de a prezenta raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale la situația din 22 septembrie 2025, în termen de 48 ore de la adoptarea prezentei hotărâri.

Conform art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.

Prin urmare, reținând constatările stabilite prin acte judecătorești și acte administrative irevocabile, instanța va menține în vigoare hotărârea Comisiei Electorale Centrale, nr. 4148 din 5 octombrie 2025, în partea contestată.

Or, există la caz următoarele fapte constatate:

1.Potrivit pct. 3 și 6 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale, **nr. 4054 din 23 septembrie 2025,** s-a dispus: „*se aplică sancțiunea avertismentului concurentului electoral, Partidului Politic „Democrația Acasă”, conform celor constatate în subpunctele 12 și 14 din partea motivată a prezentei hotărâri”*; *se obligă Partidul Politic „Democrația Acasă” să înlăture neconformitățile constatate în subpunctele 15 și 16 din partea motivată a prezentei hotărâri, în termen de 24 de ore de la publicarea prezentei hotărâri, cu rezerva anulării înregistrării acestuia”*.

Actul administrativ vizat nu a fost contestatat de reclamant, corespunzător se bucură de prezumpția de legalitate.

2. Potrivit pct. 4 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale, **nr. 4135 din 1 octombrie 2025** s-a dispus: „*Se constată încălcarea art. 54 alin. (5) lit. b) din Codul electoral nr. 325/2022 de către concurentul electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”, conform celor constatate în subpunctul 3.2 din partea motivată a prezentei hotărâri,* ***se aplică acestuia sancțiunea avertismentului*** *pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) din Codul electoral nr. 325/2022 și* ***se obligă să prezinte raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale la situația din 22 septembrie 2025****, în termen de 48 ore de la adoptarea prezentei hotărâri”*.

Se reține că hotărârea Comisiei Electorale Centrale, **nr. 4135 din 1 octombrie 2025,** a fost contestată de către Partidul Politic „Democrația Acasă” și menținută prin hotărârea Curții de Apel Centru din 6 octombrie 2025 (dosar nr. 3-130/25) și prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2025.

3. Iar, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale **nr. 4148 din 05 octombrie 2025***, pct. 10, 16,17,18 și 19, s-a s-a aplicat sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioada de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, concurentului electoral, Partidul Politic „Democrația Acasă”, pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. b) și alin. (6) lit. d), art. 58 alin. (1) din Codul electoral nr. 32512022, pct. 72 din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023, și pct. 35 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025, conform celor constatate in subpunctul 1.2 din partea motivată a prezentei hotărârișisi s-au respins contestațiile nr. CEC-10AP/94, nr. CEC10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP197 din 5 octombrie2025 înaintate de Partidul Politic „Democrația Acasă”, cu obligarea Comisiei Electorale Centrale să reexamineze contestațiile în modul corespunzător și să emită un act administrativ individual.*

La caz, reclamantul a fost sancționat pentru faptul că în Registrul privind persoanele care desfășoară activitatea de voluntariat, la raportul final, nu au fost înscrise date cu privire la reprezentanții acestuia în organele electorale, deși Comisia a confirmat un

reprezentant, iar consiliile electorale au confirmat 90 de reprezentanți, după cum urmează: 1 de CECER Căușeni nr. 10, 4 de CECER Cimișlia nr. 11, 2 de CECER Fălești nr. 17, 78 de CECE Străinătate nr. 38, 4 de CECER Șoldănești nr. 31, 1 de CECER Ștefan Vodă nr. 32 și 1 de CECER Edineț nr. 16.

Prin urmare, s-a stabilit, fără echivoc, că date privind 91 de reprezentanți nu au fost reflectate în raportul financiar prezentat, circumstanță care nu a fost negată de reclamant și recunoscută în ședința de judecată.

Subsumînd circumstanțele și fapte descrise supra, avînd la bază hotărîri judecătorești irevocabile și acte administrative necontestate, Completul judiciar susține că Partidului Politic „Democrația Acasă" i s-a aplicat sancțiunea, în mod proporțional, în funcție de caracterul abaterilor comise, fiind individualizată corespunzător în vederea atingerii scopului legal.

Or, la aplicarea unei noii sancțiuni, Comisia Electorală Centrală a luat în calcul faptul că anterior Partidul Politic „Democrația Acasă" a fost sancționat în repetate rânduri gradual pentru nedeclararea tuturor surselor sale de finanțare, ceea ce constituie o abatere gravă, care diminuează din transparența finanțării concurenților electorali.

De altfel, instanța reține ca fiind întemeiate alegațiile pârâtei precum că deși legislația permite aplicarea unei sancțiuni mult mai grave: lipsirea de alocații pentru un termen de până la 4 ani, Comisia Electorală Centrală, conducându-se de principiul proporționalității a stabilit o sancțiune pe măsura abaterilor repetat admise de către concurentul electoral- Partidul Politic „Democrația Acasă".

Referitor la argumentele invocate de reclamant la aplicarea discriminării în coraport cu alți concurenți electorali, Completul judiciar le respinge ca fiind neîntemeiate.

Aici, Colegiul judiciar enunță că tratamentul diferențiat este acțiunea de a aplica un tratament diferit unor persoane aflate în situații identice sau, dimpotrivă, același tratament unor persoane aflate în situații diferite, atunci când această diferențiere nu este justificată obiectiv. Este, prin urmare, o formă de discriminare, care poate apărea pe baza unor criterii protejate (vârstă, sex, rasă, etnie, dizabilitate, limbă etc.). Pentru a constata tratamentul diferențiat, este necesară comparația între cel puțin două persoane, verificarea unui criteriu protejat de discriminare, identificarea unui drept lezat și, cel mai important, lipsa unei justificări obiective și rezonabile pentru diferență.

Tratamentul diferențiat nu este considerat discriminare atunci când este justificat de un scop legitim și este proporțional.

Astfel, dezavantajul nu este o caracteristică intrinsecă a unei persoane, ci este o consecință a aplicării unor practici sau politici neadecvate. Prin urmare, justificarea tratamentului diferențiat este esențială pentru a determina dacă acesta constituie sau nu discriminare.

Respectiv cu referire la speță, Comisia Electorală Centrală, aplicând sancțiunea -sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru performanțele obținute la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru o perioada de 12 luni, începând cu luna noiembrie 2026, concurentului electoral- Partidul Politic „Democrația Acasă", în exercitarea dreptului său discreționar, emițând actul administrativ contestat, l-a motivat

suficient de exhaustiv, fiind expuse toate considerentele și punctele de vedere care au stat la baza emiterii acestuia și justificată soluția aleasă, în limitele stabilite de lege.

În context, Colegiul reține că, dreptul discreționar în esență oferă autorității publice prerogativa de a opta între mai multe soluții stabilite de lege pentru realizarea scopului legii când aplică o dispoziție legală. Astfel, dreptul discreționar oferă posibilitatea autorității publice de a alege una din măsurile oficiale prevăzute de norma de drept.

În același sens, art. 137 alin. (1) Codul administrativ prevede că, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Completul judiciar învederează că dreptul discreționar nu înseamnă putere arbitrară, ci o marjă legală de apreciere în luarea deciziilor administrative, în condiții bine determinate.

Dreptul discreționar al autorităților publice, conform Codului administrativ al Republicii Moldova, este un instrument necesar pentru flexibilitatea administrației publice, însă nu este nelimitat. El trebuie exercitat legal, motivat, proporțional și în interesul public. Justiția administrativă are rolul de a garanta că acest drept nu devine un instrument de abuz sau arbitrariu.

Astfel, este importantă distincția între: competența obligatorie- autoritatea trebuie să acționeze într-un anumit mod prevăzut expres de lege și drept discreționar -autoritatea poate alege între mai multe soluții legale, în funcție de context.

Corelând cele expuse supra, Colegiul judiciar conchide că Comisia Electorală Centrală a acționat în limitele cadrului legal enunțat și optat între mai multe soluții.

Sintetizând cele relatate, Completul judiciar evidențiază că prin sancțiunea aplicată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025, concurentul electoral (la caz Partidul Politic „Democrația Acasă”) nu mai primește finanțare de la bugetul de stat pentru scorul electoral obținut la alegeri. Chiar dacă în mod normal ar fi avut dreptul la o subvenție, această sumă nu va mai fi acordată.

Pierderea acestor fonduri poate afecta activitatea ulterioară a partidului (de exemplu, funcționarea organizațională, activități politice, campanii viitoare).

Totodată, Colegiul judiciar notează că scopul instituirii sancțiunii constituie:

-descurajarea comportamentului ilegal: sancțiunea funcționează ca un mecanism de constrângere care descurajează partidele sau candidații să comită abateri, mai ales în domeniul finanțării ilegale sau netransparente a campaniei;

-protejarea integrității procesului electoral: prin sancționarea celor care încalcă regulile, se urmărește menținerea unui climat de corectitudine și egalitate de șanse între concurenții electorali;

-responsabilizarea partidelor și concurenților: se reține că accesul la resursele publice este condiționat de respectarea legii.

În final, Colegiul judiciar evidențiază că sancțiunea aplicată de Comisia Electorală Centrală, prin hotărârea nr. 4148 din 5 octombrie 2025 are un caracter predominant punitiv, dar și preventiv, deoarece implică retragerea unui beneficiu financiar ca răspuns la o abatere continuu și repetată, consituie o sancțiune aplicată pentru încălcarea regulilor.

La fel, are rolul de a preveni repetarea unor comportamente ilegale și de a transmite un semnal clar și altor concurenți că asemenea practici nu sunt tolerate.

Art. 29 Cod administrativ prevede că, (1) Orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii.

(2) O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă:

a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;

b) este necesară pentru atingerea scopului;

c) este rezonabilă.

(3) Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

Conceptual, proporţionalitatea acţiunii administrative, în special a actului administrativ, constă în obligaţia autorităţilor publice de a nu interveni în drepturile cetăţeanului, decât într-un mod armonios şi echilibrat şi doar atunci când o cere interesul public, fără a atinge substanţa dreptului subiectiv. Ingerinţele în drepturile omului prin acţiune administrativă nu este exclusă, însă ea trebuie să urmărească un scop legitim urmâmd să fie potrivă, necesară şi rezonabilă.

Proporţionalitatea constituie un element obligatoriu al principiului legalităţii acţiunii administrative. Controlul judecătoresc efectiv realizat prin acţiunea în contencios administrativ obligă judecătorul administrativ să verifice respectarea acestei axiome juridice de către autorităţile publice, atunci când se relaţionează cu cetăţeanul prin acţiunea administrativă. Orice hotărâre judecătorească prin care se înfăptuieşte jurisdicţia administrativă trebuie să conţină efectuarea testului proporţionalităţii.

Principiul proporţionalităţii este derivat din statul de drept şi are scopul de a proteja cetăţenii de administraţie publică disproporţionată. Se bazează pe relaţia dintre scop şi mijloace. Deci mijloacele pentru atingerea unui scop anume trebuie să fie potrivite, necesare şi rezonabile. O măsură este potrivită numai dacă poate atinge scopul dorit şi este necesară numai dacă nu este disponibil un alt mijloc la fel de adecvat care să nu interfereze cu drepturile persoanei în cauză. Mai mult, relaţia dintre scop şi mijloace nu trebuie să fie lipsită de rezonabilitate. O încălcare a principiului proporţionalităţii duce la nelegalitatea actului administrativ şi nu poate fi înlăturată.

La caz, în contextul celor elucidate supra, Completul judiciar conchide că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025, în partea contestată este una legală, justificată şi proporţională, iar aprobarea acesteia a avut loc în conformitate cu prevederile legale şi principiile de drept internaţionale.

Referitor la pretenția cu privire la anularea pct. 16,17,18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrate nr. 4148 din 05 octombrie 2025 prin care au fost respinse contestațiile nr. CEC-10AP/94, nr. CEC10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP197 din 5 octombrie2025 înaintate de Partidul Politic „Democrația Acasă”, cu obligarea Comisiei Electorale Centrale să reexamineze contestațiile în modul corespunzător și să emită un act administrativ individual, Completul judiciar o consideră neîntemeiată.

La caz, se reține că, președintele Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc, a depus la Comisia Electorală Centrală o contestație, înregistrată sub nr. CEC-10AP/94 din 5 octombrie 2025, împotriva acțiunilor pretins ilegale de finanțare a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”. Contestația ce conține argumentele autorului este parte integrantă a dosarului administrativ.

Președintele Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc, a mai depus la Comisia Electorală Centrală o contestație, înregistrată sub nr. CEC-10AP/95 din 5 octombrie 2025, împotriva acțiunilor pretins ilegale de finanțare a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”. Contestația ce conține argumentele autorului este parte integrantă a dosarului administrativ.

O altă contestație formulată de președintele Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc, a fost înregistrată la Comisie sub nr. CEC-10AP/96 din 5 octombrie 2025, prin care se contestă acțiunile pretins ilegale de finanțare a Blocului Electoral „ALTERNATIVA”. Contestația ce conține argumentele autorului este parte integrantă a dosarului administrativ.

Încă o contestație a președintelui Partidului Politic „Democrația Acasă”, domnul Vasile Costiuc, a fost înregistrată la Comisie sub nr. CEC-10AP/97 din 5 octombrie 2025, împotriva acțiunilor pretins ilegale de finanțare a Partidului politic „Partidul Nostru”. Contestația ce conține argumentele autorului este parte integrantă a dosarului administrativ.

Potrivit art. 44 alin. (4) din Codul administrativ nr. 116/2018, pentru desfășurarea cu celeritate a procedurii administrative, autoritatea publică este în drept să admită examinarea concomitentă a mai multor petiții depuse de mai mulți participanți la aceeași autoritate publică când, în baza raportului material-juridic dintre participanți, ele se află în conexiune prin pretențiile revendicate sau problemele comune și când există posibilitatea examinării lor în aceeași procedură și de aceeași autoritate publică. Fiecare participant participă în cadrul procedurii administrative în mod independent față de ceilalți participanți.

Iar, conform art. 80 alin. (1) din același cod, în cazul în care drepturile sau interesele legitime, respectiv obligațiile care formează obiectul diferitor proceduri administrative inițiate în fața aceleiași autorități publice, au la bază aceeași situație de fapt sau același temei de drept, procedurile pot fi conexate, chiar dacă scopul lor este diferit.

Astfel, prin prisma cadrului legal enunțat, Comisia Electorală Centrală a decis conexarea contestațiilor nr. CEC-10AP/94, nr. CEC-10AP/95, nr. CEC-10AP/96 și nr. CEC-10AP/97 din 5 octombrie 2025 și examinarea acestora în prezenta procedură administrativă.

Potrivit art. 70 alin. (1) Cod electoral, cetățenii Republicii Moldova, au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare. Respectiv, expunerile unor cetățeni, care nu dețin calitatea de candidat și/sau persoană de încredere a concurentului electoral pe rețele sociale nu pot fi

interpretate ca fiind susținere financiară a unui concurent electoral decât dacă există o înțelegere camuflată sau angajament contractual.

Conform art. 96 alin. (1) Cod electoral, fiecare contestatar probează faptele pe care își întemeiază pretențiile formulate și este responsabil de veridicitatea și calitatea probelor prezentate, adică să probeze înțelegerea camuflată sau contractuală dintre persoanele fizice pe care le invocă în contestație și concurentul electoral. în lipsa acestor probe exacte, contestația urmează a fi calificată drept neîntemeiată.

Comparativ cu candidații la alegeri și persoanele de încredere, în cazul producerii, elaborării unor materiale de promovare electorală au obligația să reflecte în rapoartele de gestiune financiară toate cheltuielile suportate sau asumate pentru producerea acestora.

Examinând contestațiile formulate de Partidul Politic „Democrația Acasă”, Comisia Electorală Centrală a punctat că concurentul electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” în raportul final a declarat cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare în sumă totală de 9 822 348,20 lei, suportând și declarând organului de control cheltuielile suportate pentru promovarea spoturilor difuzate de persoane incluse pe lista de candidați dar și pagini ale organizațiilor teritoriale.

Prin urmare, Comisia Electorală Centrală corect și legal a respins contestația în privința Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, ca fiind neîntemeiată.

Referitor, la contestația în cazul concurentului electoral Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, Comisia Electorală Centrală a remarcat că Blocul în raportul final a declarat cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare în sumă totală de 2 123 064,08 lei, suportând și declarând organului de control cheltuielile suportate pentru promovarea spoturilor difuzate inclusiv de persoane incluse pe lista de candidați.

Prin urmare, Comisia Electorală Centrală corect și legal a respins contestația în privința Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, ca fiind neîntemeiată.

Referitor la contestația depusă în privința Blocului Electoral „ALTERNATIVĂ”, Comisia Electorală Centrală a reținut că fiecare contestatar trebuie să prezinte probe ce confirmă cele invocate, ceea ce nu a fost făcut la prezenta speță. Totodată, Comisia Electorală Centrală a remarcat că Blocul în raportul final a declarat cheltuieli pentru producerea și difuzarea spoturilor publicitare în mărime de 3 521 021,44 lei, declarând cheltuieli pentru materiale promoționale în sumă de 2 450 725,01 lei, toate acestea fiind declarate organului electoral.

Iar, în privința concurentului electoral „Partidul Nostru”, Comisia Electorală Centrală a evidențiat că potrivit art. 70 din Codul electoral, cetățenii au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale, respectiv expunerile pe care cetățenii care nu dețin calitatea de candidat și/sau persoană de încredere pe rețele nu pot fi interpretate ca fiind susținere financiară a unui concurent electoral și viceversa.

Referitor la argumentele invocate de reclamant precum că a fost încălcarea aspectelor procedurale la examinarea tuturor contestațiilor, Completul judiciar le respinge ca nefondate.

Colegiul judiciar reține că în corespundere cu art. 123 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, o încălcare a prevederilor de formă şi procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci când: motivarea necesară se recuperează ulterior de către autoritatea publică;

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) pot fi recuperate până la finalizarea dezbaterilor judiciare în prima instanță.

În raport cu aceste dispoziții, Completul judiciar reține că actul administrativ, în partea contestată de reclamant a fost emis cu respectarea cerințelor enunțate, iar eventualele lipsuri formale inițiale au fost remediate în mod expres și în timp util, prin explicațiile prezentate în referința depusă de pârât.

Prin urmare, chiar dacă s-ar admite ipotetic existența unor deficiențe referitor la motivarea actului contestat, acestea nu pot conduce la nulitatea hotărârii în partea contestată, întrucât au fost acoperite în limitele permise de lege.

În consecință, Completul judiciar constată că, susținerile reclamantului sunt lipsite de fundament probator, fiind formulate strict la nivel declarativ, fără a îndeplini cerințele legale privind sarcina probei. Nu există niciun element obiectiv care să susțină acuzația de comportament abuziv al autorității publice, astfel încât acest argument urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru motivele invocate supra, instanța de judecată va respinge și capătul de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, fiind subsecvente cerințelor de bază.

În lumina celor expuse, Completul judiciar conchide că pretențiile reclamantului cu privire la anularea pct. 10, 16,17,18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 5 octombrie 2025, sunt lipsite substanță juridică obiectivă, motiv din care se vor respinge. Or, de către autoritatea publică pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ, actul este emis de către un organ competent şi în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speţei. Instanţa nu a constatat admiterea a cărorva abateri de lege la emiterea actului administrativ, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanţa de judecată, iar contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității şi al egalității de tratament - ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului, nu există.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele reclamantului sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ajunge la concluzia că acțiunea în contencios administrativ electoral depusă de Partidul Politic „Democrația Acasă” împotriva Comisiei Electorale Centrale privire la contestarea actului administrativ defavorabil, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 101 Cod electoral, art. 224, 225 Cod Administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Acțiunea în contencios administrativ electoral înaintată de Partidul Politic „Democrația Acasă” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la *anularea pct.*

pct. 10, 16,17,18 și 19 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4148 din 05 octombrie 2025, cu obligarea Comisiei Electorale Centrale să reexamineze contestațiile în modul corespunzător și să emită un act administrativ individual, compensarea cheltuielilor de judecată, ***se respinge ca neîntemeiată.***

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 (trei) zile.

Președintele completului,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Cașcaval Andrei

Bagrin Lucia